

savo drabužiu... eikia. Tegul juos... dlyn 11, N. Y. ar... gėliai neturi kuo... s, o mūs vyrai

ienė, pranešė, jog... susirinkimose... nos dr. jos; Sv... Moterų Saug... Sv. Vardo Marij... ilio klubo ir Mot... buvo daug pri... organizuojamo d... susirinkti 30-... pijos mokykla... suivimo kamb... ldyba susideda... —M. Storie... iauskienė, vice... ekuinė, Ildin... ienė. Aukojanč... galima sumeš... as; Sv. Kazimier... on; Aušros Var... e; ukėsių klubi... es; pas lietuvi... ugnagesių stū... nčių narių nam... Commonwealth... sevičius, 27 E... nskas Market, 94... es, Levinso M... bury St., ir Don... 23 Sigmourney St.

ir paslepė saulė... o miglose... kliavai, cietai.

Ekstra!

Amerikos Lietuvis Pergalės Piknikas Ši Sekmadienį Rugsėjo 2-ą

Antram Pasaulinui Karui pasibaigus — atėjo laikas kada vienas pasaulio Lietuvis turi sušviesti ir iškovoti savo prigimtinam kraštui — Lietuvai nuo seniai priklausomas, bet dabar atmintas jos nepriklausomybės teises. Prezidentas Rooseveltas yra pasakęs, Amerikos Lietuvių tautos delegatams Vašingtone, kad Lietuva yra tik laikinai okupuota, o karui pasibaigus jos nepriklausomybė bus atsteigta". Šiandienis Prez. Trumanas laikosi to pačio principo.

Šiandien jau Antras Pasaulinis Karas pasibaigė su Demokratijų pergalė ir todėl viso pasaulio Lietuvis turi teisę pareikalauti, kad tos demokratijos įvykdytų savo pažadus.

Šiandien jau Antras Pasaulinis Karas pasibaigė su Demokratijų pergalė ir todėl viso pasaulio Lietuvis turi teisę pareikalauti, kad tos demokratijos įvykdytų savo pažadus.

Šiandien jau Antras Pasaulinis Karas pasibaigė su Demokratijų pergalė ir todėl viso pasaulio Lietuvis turi teisę pareikalauti, kad tos demokratijos įvykdytų savo pažadus.

Šiandien jau Antras Pasaulinis Karas pasibaigė su Demokratijų pergalė ir todėl viso pasaulio Lietuvis turi teisę pareikalauti, kad tos demokratijos įvykdytų savo pažadus.

Šiandien jau Antras Pasaulinis Karas pasibaigė su Demokratijų pergalė ir todėl viso pasaulio Lietuvis turi teisę pareikalauti, kad tos demokratijos įvykdytų savo pažadus.

Šiandien jau Antras Pasaulinis Karas pasibaigė su Demokratijų pergalė ir todėl viso pasaulio Lietuvis turi teisę pareikalauti, kad tos demokratijos įvykdytų savo pažadus.

Šiandien jau Antras Pasaulinis Karas pasibaigė su Demokratijų pergalė ir todėl viso pasaulio Lietuvis turi teisę pareikalauti, kad tos demokratijos įvykdytų savo pažadus.

Šiandien jau Antras Pasaulinis Karas pasibaigė su Demokratijų pergalė ir todėl viso pasaulio Lietuvis turi teisę pareikalauti, kad tos demokratijos įvykdytų savo pažadus.

Šiandien jau Antras Pasaulinis Karas pasibaigė su Demokratijų pergalė ir todėl viso pasaulio Lietuvis turi teisę pareikalauti, kad tos demokratijos įvykdytų savo pažadus.

Šiandien jau Antras Pasaulinis Karas pasibaigė su Demokratijų pergalė ir todėl viso pasaulio Lietuvis turi teisę pareikalauti, kad tos demokratijos įvykdytų savo pažadus.

Šiandien jau Antras Pasaulinis Karas pasibaigė su Demokratijų pergalė ir todėl viso pasaulio Lietuvis turi teisę pareikalauti, kad tos demokratijos įvykdytų savo pažadus.

No. 35-tas

WORCESTER, MASS. RUGSEJO 1-MĄ DIENĄ, 1945 METAI

Telefonas Dial 5-1094 Vol. XXVI

Amerika su Japonija Pasirašo Taikos Sutarti Sekmadieny

MACARTHUR SU LAIVYNU, ARMIJA, LEKTUVAIS UŽIMA JAPONIJĄ

Atsugi Aerodromas, Japonija, rugp. 30-tą. — Generalas Douglas MacArthur jau atvyko į šią aerodromą, kurs randasi dvidešimtys-dvi mylias nuo Imperatoriškų Rumų. Pirm MacArthur atvykimo, Japonija buvo apsupta iš oro, ant žemės ir visais pakraščiais. MacArthur tampa pirmas svetimšalis po 1,000 metų, kad perimt kontrolę ant Japonijos valstybinių reikalų.

Vienuoliktos Divizijos kareiviai, Leyte ir Luzon veteranai apsupo aerodromą, kurs bus naudojamas kaip Japonijos Vyriausybės centras, iki pasidavimo instrumentas nebus pasirašytas ant karinio laivo Missouri, Tokijos įlankoje, sekmadienį.

Taip pat buvo apsvarstyti tie Potsdamo nutarimų posmai, kurie, tiesioginiai ar netiesioginiai, rišasi su Lietuvos gyvybiniais interesais, pirmiausiai, projektuojamo Karaliaučiaus ir jo apylinkės SSSR perleidimo projektas, kame ALT pažiūros buvo sutrauktos specialus memorandumas puslapiuose ir įteiktos Amerikos valdžios užinteresuotoms įstaigoms.

Pasitarimo dienomis, Amerikos Lietuvių Tarybos veikėjai turėjo progos atsilankyti bei asmeniškai išsikalbėti visoje eilėje valdžios įstaigų, tame skaičiuje ir Valstybės Departamente.

Viską kartu suglaudus, Amerikos Lietuvių Taryba jaučiasi įpareigota ir dar kartą visumenei pranešti, kad, pastarųjų laikų tarptautinių įvykių nepaisant, Amerikos vyriausybės nusistatymas Lietuvos atžvilgiu nėra pasikeitęs.

Vadinasi, gandai apie tariamą Lietuvos Respublikos Pasitinybės bei jos Konsulatų netrukus turintį įvykti uždarymą apie mūsų valdžios buk-tai jau duotą sutikimą pripažinti 1940 metais Sovietų įvykdytą Lietuvos aneksiją ir t.t. neturi mažiausio pagrindo.

24 AUKŠTI NACIŲ VALDININKAI ĮTARIAMI

London, rugp. 30. — Komitetas Karo Kriminalistų nuteisinti, atstovaujantis Suvienytas Valstijas, Didžiąją Britaniją, Rusiją ir Prancūziją paskelbė vardus dvidešimties keturių nacių Trečiojo Reicho politiškių, militaristų, diplomatų ir ideologų vadų, kurie bus teisiami tarptautinio kariško tribunolo Nuernberge, Vokietijoje, spalio mėnesy. Iš įtariamųjų sąrašo aišku, jog svarbiausias apkaltinimas bus už suokalbį sukelti užpuolimo karą.

kaliniais, turto plešimą, naikinimą kurs nereikalingas militaristiniams veiksmams; taipgi už prasižengimus prieš žmoniją, kaip žudymai, išnaikinimas, deportacijos ir žmonių pavergimas.

Tribunolas, kurs susidarys iš po vieno teisėjo nuo kiekvienos šalies, turi galią nuteisti ir nubauti įtartus asmenis už prasižengimus prieš taiką, kaip: užvedimą užpuolimo karo ir už sulaužymą tarptautinių sutarčių; už karo kriminališkus darbus, kaip žiaurų pasielgimą su

Vardai iš eilės, kaip paduoti Alijantų seka: — Hermann Wilhelm Goering, Rudolf Hess, Joachim Von Ribbentrop, Robert Ley, Alfred Rosenberg, Hans Frank, Ernest Kaltenbrunner, Wilhelm Frick, Julius Streicher, Wilhelm Keitel, Walther Funk, Hjalmar Schacht, Gustav Krupp Von Bohlen und Halback, Karl Doenitz, Baldur Von Schirach, Fritz Sauckel, Albert Speer, Martin Bormann, Franz Von Papen, Alfred Jodl, Konstantin Von Neurath, Arthur Seyss-Inquart, Erich Raeder, Hans Fritzsche.

LAIVAI PLAUKS SU CIVILIAIS PASAŽIERAIS UŽ ŠEŠIŲ MĖNESIŲ

Washington, D.C., rugp. 30-tą. — Po šešių mėnesių, ar gal mažiau, bus lengva nusipirkti laivakortę vykti į Europą. Praėjus dvylika mėnesiams, bus kelionės per pasaulį su visais pridėkiais. Galėtumėt ir dabar keliauti laivais, jeigu būtų svarbi priežastis kelionei ir jei nereiktų grįžti tuojaus atgal.

Maritime Komisijos viršininkai priminė žmonėms, jog neužilgo bus galima keliauti laivais, bet ne anksčiau neg visi kareiviai bus sugrąžinti namon. Kareivių sugrąžinimas ims dar pusę metų. Tuo tarpu jeigu keliaiviai turi svarbius reikalus Europoje, priimami ir ant karinių laivų į ten, bet sugrąžinimui namon nėra vietos dėl civilių.

2,000,000 Darbininkų Prarado Karinius Darbus Po Japonijos Pasidavimo

Washington D.C., rugp. 30-tą d. — Karo Darbo Komisija pranešė, kad 2,000,000 karo darbininkų prarado savo darbus po Japonijos puolimo. Kaikurie jau gavo kitus darbus. Didžiuma iš paleistų darbininkų gyvena Det-

roite, New Yorke, Chicagoj, Los Angeles, Clevelande ir Newarke. Agentura nėra suskaičiusi kiek iš paleistųjų rado kitus darbus, bet ji sužinojo, kad daugeliui pasisekė tuojaus gauti kitus užsiėmimus.

ŽMONĖS PO TRIJŲ SAVAICIŲ DAR MIRŠTA NUO ATOMIŠKOS BOMBOS

San Francisco, rugp. 30-tą. — Žinios iš Tokijos praneša, kad radio veiktas nuo atomiškos bombų eksplozijos ant Japonijos prieš tris savaites, dar užmuša žmones, kuriems teko pakelti mažesnius sužeidimus laike pirmųjų sprogimų. Pranešta, kad daugiau mirė neg 90,000 ypatų ir kas dien šis skaičius dar auga, nors tie, kurie dabar miršta nebuvo sužeisti. Viena jauna, sveika moteris, 29

metų, buvo priimta į ligoninę 10 dienų po bombardavimo, nors ji išsigelbėjo iš dviejų aukštų begruonancio namo su maža žaizda ant pečių. Ligoninėje, ji kasdien ėjo silpnyn, negalėjo valgyt nė gerti, ir jos kraujas pasikeitė. Jos kraujo gaminimo organai negalėjo normaliai veikti, plaukai nuslinko ir žaizda pablogėjo. Po devynių dienų ji mirė.

10 Milijonų Japonų Sužeistų, Žuvusių ir ir Be Pastogės Likusių

San Francisco, rugp. 23-čia. — Tokijos Radio pranešė, kad beveik 10,000,000 ypatų, t.y. šešta dalis visų gyventojų — buvo nužudyti, sužeisti ar neteko namų, iš priežasties amerikonių išorinių bombardavimų ant Japonijos. Iš šio skaičiaus 260,000 žuvo iš viso, bet čia skaitoma sykiu ir atomiškių bombų aukos Hiroshimoj ir Nagasaki. Sužeistų japonų suskaičiuota 412,000, iš kurio skaičiaus 180,000 atomiškių bombų užpuolimuose. 9,200,000 japonų pasilikto be pastogės. Štos skaitlinės dar nepilnos, gi kasdien vis ateina daugiau žinių apie naujas aukas ir nelaimes.

po virš 30% savo apstatytų plotų. Apie 2,210,000 namų sunaikinta ar sudeginta ir 90,000 kitų buvo sugadinti. Beveik visa Japonija buvo sunkiai apdaužyta iš oro pasiųstų bombų, išskiriant Akita, Yamagata, Ishikawa, Nagano, Shiga, Kyoto, Nara, Shimane, teipgi Tottori, kur mažai nuostolių buvo.

Iš 206 miestų pačioj Japonijoje, 44 buvo visai sunaikinti, gi 87 kiti — sykiu su Tokija prarado

MARIJAMPOLĖS CUKRAUS FABRIKAS SUNAIKINTAS

(LAIC) — Tremtinių informacijomis, Marijampolės cukraus fabrikas liko visiškai sunaikintas. Tuom tarpu, neturime žinių kokio likimo susilaukė 2 kiti cukraus fabrikai: vienas Pavenytyje (šiauliu apskr.) kitas — Panevežyje.

Mėsos, Surio, Sviesto Punktų Vertės Sumažintos Nuo Sekmadienio

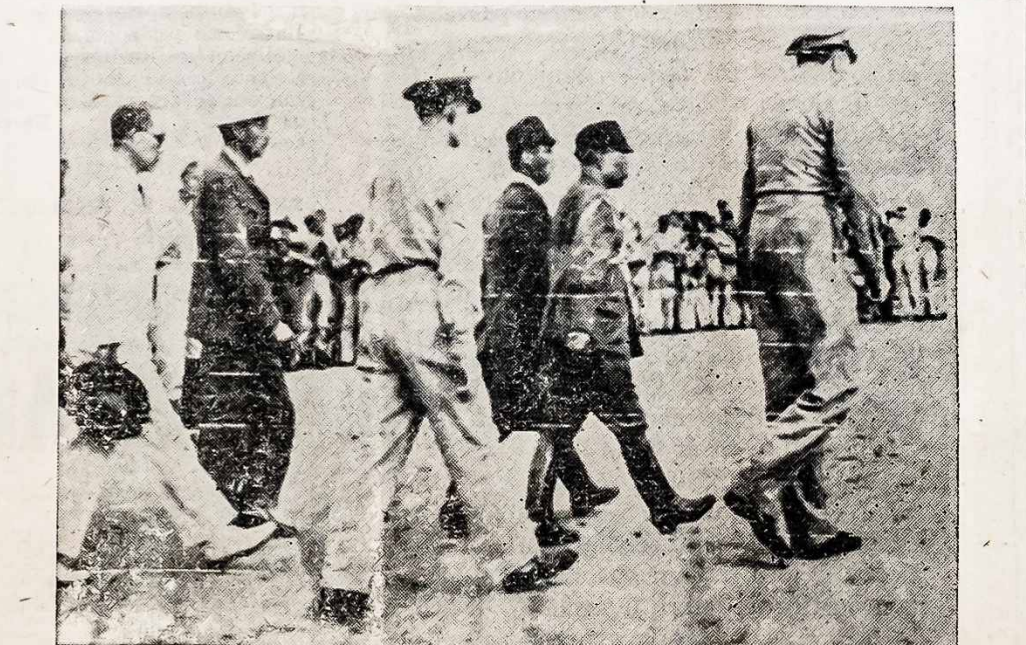
Washington D.C., rugp. 30-tą. — Kainų Administracijos Ofisas sumažino punktus dėl mėsos, surio, sviesto ir margarino. Nereikės punktų nupirkti piens skardinėse. Nuo rugsėjo 2-tros iki 29-tos, raudoni punktai ant visų mėšų bus sumažinti 28 procentais; už surius punktai bus

pusiau kiek dabar; už sviestą ir margariną bus sulgygta — po 12 punktų už svarą. Mėlyni punktai buvo visai panaikinti, kaip tik po karo pabaigos. Vienok, dar mėsos racijonavimo pabaigos nesimatyti, nors buvo pranešta, kad tešis tik dar kelis mėnesius.

AMERIKOS LIETUVIŲ TARYBOS PRANEŠIMAS

Atsižvelgiant į politinio momento svarbą, rugp. 21-23 dienomis, Washington, D.C. buvo suauktas nepaprastas Amerikos Lietuvių Tarybos Vykdomojo Komiteto pasitarimas.

Pareigunai su adv. K. Jurgela priešakyje. Pasitarimo demesys, savaimi, buvo pirmiausiai nukreiptas į tarptautinės konjunktūros (spėliojimų) apžvalgą, ypatingai kiek ji yra susijusi su laisvos, nepriklausomos ir demokratinės Lietuvos atstatymu ir svetur atsidurusių Lietuvos tremtinių bukle.

JAPONIJOS PASIDAVIMO ATSTOVAI
MANILA — Japonijos pasidavimo atstovai atvyksta į Manilą. Mayoras generolas Charles A. Willoughby dešinėje ir generolo MacArthur štabo karininkas palydi juos į laukančius automobilius. Paveikslas buvo nutrauktas kaip tik 16 atstovai nuo Japonijos atvyko į Nickols aerodromą iš Ie Shima.

AMERIKOS LIETUVIS, 14 Vernon Street Worcester, Mass.

RELIUSIOS ŽINIOS IŠ LIUVOS

REBAIŠETINAS DACHAU KONCENTRACIJOS STOVYKLOJOS BALANSAS
Vokietija (LAIC) — Dachau koncentracijos stovykloje vieno lietuvių pranešimu, iš 100 per karą ten uždarytų Lietuvių žydų gyvais išliko vos aštuoniolika.

VALIKŲ SAVAITRAŠTIS "THE LITHUANIAN TABLET"

(LAIC) — paskutinėje rugpjūčio mėnesio laidoje plačiai paminėjo rugpjūčio 8 Kunigų Vieniybės konferenciją.

Ataučiai vertina lietuvių šelpimo darbą New York (LAIC) — Didelę pagalbą turis "The Register" išdėdo informaciją apie vykdomus darbus, palaikantys atsliepdamas apie lietuvių šelpimo veiklą.

AMERIKOS LIETUVIS, 14 Vernon Street Worcester, Mass.

LIETUVIAI AMERIKOJE

S. L. A. Reikalai, Ir Konversija Del Persikėlimo Į Naujus Susivienijimo Skyrius

Gavęs nuo mano ilgametinių prietelių ir sandarbininkų S.L.A. narių, porai metų atostogų, aš maniau gėlesiu nesikišti į mūsų Susivienijimo problemas, pasilsėti, ir leisti ramiai kitiems padirbėti. Vienok kilus dabar mūsų organizacijos gyvėbės ir ateities klausimui, mums žinoma kaip "konversija", daugelio susivienijimo veikėjų, veterano ir kuopų viršininkų esu verčiamas viešai šiam reikalui išsireikšti. Abelnai, klausimai yra ar konversija yra dabar išties reikalinga. Tankiausia klausama:

"Bagočiau, kaip buvęs įstatų komisijos narys ir per dešimt metų SLA prezidentas, pasakyk aiškiai ką manai apie tą dabar sugalvotą konversiją, ir ką patari mums ir mūsų kuopos nariams daryti?" Kiti dar priduria: "Tikėdami tavo žodžiams kad Susivienijime viskas yra tvarkoje, prisirašysu, savo šeima ir savo draugus prirašiau, o dabar?..."

Konversija nėra dabar sugalvota. Jau 1929 metais, kada aš tebebuvo komisijos narys, buvo aišku, kad besikeičianti Amerikoj ekonomė padėts ir nauji valstybių apdraudos įstatymai, tvarkanti fraternalios organizacijos, pasieks ir mūsų Susivienijimą. Todėl susirūpinom numatomus trukumus laipsniškai prašalinti, neerzinant ir negazdinant narių. Buvo paruošti ir įgyvendinti nauji apdraudos skyriai, su biskutų aukštesnėmis mokesčiais: N-1, N-2, N-3, N-4, pagaliau "H" ir "T". Todėl visi tie Susivienijimo nariai, kurie priklauso prie tų, minėtų, naujųjų skyrių, konversijos yra neliečiami. Konversija liečia tik tai senuosius, dar nuo 1910 metų galiojančius skyrius, žinomos kaip: 1, 11, 111 ir 1V.

Persikėlimas į naujus skyrius nebut buvęs taip skaudus, jei mūsų Susivienijime nebut buvusi visai nereikalinga, tiesiog paika "politika". Seimas po seimui, Pildomoji Taryba darė rekomendacijas, bet delegatai suvadžioti niekurių "opozicijos" liderių atmesdavo. Pittsburgo seime 1942 m., Dr. Vinikas ir aš, pritariant visai mūsų koalicinei Pildomajai Tarybai, prašėm, kad leistų nors mums persikelti iš senųjų į naujosius skyrius. Aiškiai, nedvejotinai, atkartotinai buvo pabrėsta, kad toks persikėlimas bus savanoris, neverstinas: bet seimo delegatų diduma nubalsavo "ne!". Dabar jau raginama, kad nariai persikeltų šiais metais, nes metais busite jaunesni ir reiks žemesnės mokesčys mokėti. O jei but delegatai paklausė Pild. Tarybos rekomendacijų, ir but įgyvendinti nauji skyriai 10 metų tam atgal, tad but reikėję tik kelis centus į mėnesį daugiau mokėti. Dabar jau prisieis niekuriems net du syk tiek mokėti, arba apie pusę savo apsaugos atsisakyti!

Siuomi aš nenoriu iš praeities grabo groblių kelti arba pamokus sakyti. Primenu tai, dabar kaip tik tai Susivienijimo narys, kad fraternalės organizacijos reikalai yra labai komplikuoti: —tai apdraudos, pašalpos ir bankinis reikalas, reguliuojamas net 21 valstybių įstatymais, kuriuose mūsų organizacija turi kuopas ir narius. Tvarkymas tokios organizacijos reikalus — nedidelė kaip mūsų susivienijimas, yra paliginus su daugeliu kitu fraternaliu organizacijų — reikalauja mokslo, specialaus žinojimo, ir negali but tvarkomas upu, politiskais jausmais arba sumetimais. Tos praeities

klaidos ir užsispyrimai dabar apsieis SLA nariams daug tukstančių pinigų, o pačiam susivienijimui numatomas netekimas daug narių. Gailla!

O dabar ką daryti? Atmetus Dr. Viniko ir mano, su pilnu pritarimu po ilgų diskucijų visų Pildomosios Tarybos narių, prirengtus planus, patiektus seimams praetyje, kitos išeigos jau nėra: turime keltis į naujus skyrius. Praeitame Philadelphia seime ir buvusi "opozicija" pamatė, kad kitokios išeigos nėra. Bet dabar kaina nariams yra skaudi!

Kas bus su tais, kurie neišgali mokėti pakeltus mokesčius, o yra nariais jau per kelis dešėkus metų? Ar jie turės mesti Susivienijimą? Į tą atsakys a teitis: koks nuosimtis tuojaus laisvanoriai persikels, kaip sugėbės Pildomoji Taryba orientuoties ir kaip sekantis seimas su Tarybos rekomendacijomis pasielgs. Aš nenoriu matyt nė vieno SLA nario nuskriausto, nė vieno apleidžiant mūsų Susivienijimą!

F. J. Bagočius, Buvęs SLA Prezidents, — Kontrolės Komisijos Pir.

ROCHESTER, N. Y.

DIDELIS PIKNIKAS

A. L. Tarybos skyrius laikė susirinkimą, rugpjūčio 9-tą dieną apsvarstyti apie prisiruošimą prie pikniko, kurs bus rugsėjo 2-tą dieną, Schuetsen Park. Piknikas prasidės nuo pirmos valandos po pietų. Norint gatvėkarais važiuoti, imkite karus, Joseph ar Clinton Ave kurie nuvež iki pat Schuetsen park, be jokio kablumo.

Gerbiameji Rochesterio ir apylinkės lietuviai, sykjį metus mes turime tokią lietuvių dieną, kada susirenka visi lietuviai iš apylinkės. Pikniko visas pelnas eis Lietuvos pabėgėliams ir Lietuvoje nukentėjusiems nuo karo broliams ir seserims. Jau mūsų kuopa baigia surinkti \$1,000, tai dabar reikia gerai pasidaruoti.

Laikė susirinkimo sekantieji užsimokėjo: J. Braknys, \$5.00; K. Stasaitis \$3.00; J. Sukis, J. Margelis, \$2.00; O. Kazlauskienė, K. Silinis, O. Sukis, J. Palaskys, G. Savėčius, J. Bertmann, A. Stulpinas, M. Valeska, V. Butrimas, J. Rickis, M. Ventys.

Antanas Ziemys, Sky. Koresp.

WESTFIELD, MASS.

ATOSTOGAUJA

Antano Gutavičiaus (Gates) du sunus Antanas ir Alfonsas sugrįžė iš Dėdės Siamo karinių pareigų atostogaujia čia pas tėvus. Abu Sunus baigė Westfieldo aukštesnes mokyklas (high schools). Antanas Gates 27 metų jaunuolis, užsitarnavo karininko laipsnį. Jis dalyvavo mušiuose su naciais įsiveržiant Prancuzijon. Antrasis jo sunus Alfonsas (Alfredas) 23 metų jaunuolis, baigė inžinerijos mokslo, dirbo karo techniko batalijone prie tiltų pertiesimo Europoje. Ne sykjį jam teko dalyvauti po kulky lietuvi. Jis taipgi vairavo transportą perkeldamas kareivius į užpakalines karo linijas.

Abu jaunuoliai dalyvavo Lake Chauncy Piknike. Jiedu moka gražiai lietuviškai kalbėti. Buvo pakviesti dalyvauti į Amerikos Lietuvio pikniką. Jų tėvas, Antanas yra senas Amerikos Lietuvio skaitytojas.

Linkėtina tokiai pavyzdingai seimai gerų pasekmų jų gyvėnime.

Rep.

Amerikos Lietuvio Skaitytojų Žiniai

Čia talpinam tų Amerikos Lietuvio skaitytojų vardus, kurie netik kad užsiprenumeruoja Amerikos Lietuvi, bet ir remia jį materialiai beplatindami įžangos tikėtukus su skiriamomis dovanimis.

Štai tų mūsų skaitytojų vardai, kurie besidarbuodami del lietuviškos spaudos palaikymo ir pasiuntė pinigų už išplatintus tikėtukus:

- A. Gudaitis, S. Manchester, Conn. \$1.00
- J. Lelkus, Worcester, Mass. 1.00
- J. Jonytis, Worcester, Mass. 1.00
- Virginia Case, Worcester, Mass. 1.00
- Jurgis Skrinška, Worcester, Mass. 1.00
- J. Rogiis, Worcester, Mass. 1.00
- A. Rukūnaitis, Auburn, Mass. 1.00
- C. Kabaniskas, Worcester, Mass. 1.00
- J. Chastney, Athol, Mass. 1.00
- A. Jellunas, Worcester, Mass. 1.00
- J. Palubeckis, Worcester, Mass. 1.00
- J. ir P. Bačinskai, Worcester, Mass. 2.00
- A. Lukauskienė, Easton, Pa. 1.00
- P. Buclavicius, Wilkes-Barre, Pa. 1.00
- J. Aidukas, Lawrence, Mass. 1.00
- B. Slovinskas, Shrewsbury, Mass. 1.00
- A. Lukšytė, Providence, R. I. 1.00
- E. Brazis, Rochester, N. Y. 1.00
- A. Kinas, Worcester, Mass. 1.00
- G. Kanter, Buffalo, New York 1.00
- Felix Kambella, Worcester, Mass. 1.00
- Peter Garbus, Worcester, Mass. 1.00
- A. Levinskas, Maynard, Mass. 1.00
- E. Kopeckis, Biddeford, Maine 1.00
- J. Kripsas, Dearborn, Michigan 1.00
- J. Lihbertis, Amsterdam, N. Y. 1.00
- Ieva Danilienė, Worcester, Mass. 2.00
- J. ir O. Kullerli, Worcester, Mass. 1.00
- A. Gates, Westfield, Mass. 1.00
- S. Rudnickas, New Britain, Conn. 1.00
- A. Ambrose, Athol, Mass. 1.00
- G. Linga, Elizabeth, N. J. 1.00
- A. Paulauskis, Worcester, Mass. 1.00
- R. Wojniewicz, Schenectady, N.Y. 1.00
- P. Gulba, Maynard, Mass. 1.00
- Marys Jacobs, Hamilton, Mass. 1.00
- J. Plutskis, Worcester, Mass. 1.00
- N. Ringis, Athol, Mass. 1.00
- V. Paukštaitis, Nutley, N. J. 1.00
- A. Bilab, Detroit, Michigan 1.00
- A. Kalakauskas, Worcester, Mass. 1.00
- J. Gervis, Philadelphia, Pa. 1.00

Amerikos Lietuvio administracija taria nuosirdžiai ačiu visiems laikraščio sandarbininkams už jų pastangas kalbamu reikalu.

P. S. Atsikreipiame į tuos Amerikos Lietuvio skaitytojus, kurie pasidarbavo del lietuviškos spaudos palaikymo išplatindami dovanų laimėjimo tikėtukus, nes gal kai-kurių vardai laikrašty netilpo, todėl prašytumėm parašyti laiškučių su paaiškinimu virš paduotu adresu.

Gavę jusų paaiškinimą, vardą įdėsim tarpe visų kitų Amerikos Lietuvio rėmėjų.

Reikšdami savo dėkingumą, liekames

Su pagarba,
Am. Lietuvio Adm.

"TIKĖKI, LIETUVA!"

Supratau, kai brėško rytmečio pašvaistė, Kad yra Laisvė nuostabiai tat brangi; Todėl tu, Lietuva, taip esi nuliudus— Priešo pavergtta labai gailiai verki.

Mačiau, kaip, rusas, vokitis, vėl gi riejos— Laisvę žadėjo, bet jis Tave smaugė; O dabar aprimus, Tau, pastogės nėra— Platusis pasaulis vien tik tai slaugė....

Mylima, Lietuva, ką-gi brangi rasi? —Liudėsys krutinę dar labiau gal spaus.... Nežinomas Kapas! Nežinomas Kapas,— Iki Tau maskvinis, dieną, naktį, kauks.... —Tik tada matysi, iš kapų, kaip kelsis Vytautas Didysis vidury nakties... Sidabro ašarėlės ant veido liesis Ir Tavoji širdis krutinėj žėrės...

Tikėki, Lietuva, tu vėl ten sukilsi Ir naujai atgimsi dvasioj milžinų! Ašaros ir kraujas, kur sau Laisvę pinsi,— Pagelbą tikrųjų dukrų ir sunų.

Supratau, kai brėško rytmečio pašvaistė, Kad yra Laisvė nuostabiai tat brangi; Todėl tu, Lietuva, taip esi nuliudus— Priešo pavergtta labai gailiai verki.

Dzukų Jonas

PRALEIDZIA ATOSTOGAS NAME

Amerikietės buna namėje šią vasarą, pagelbėti transportacijai. Vienok laike atostogų jos nori pasilsėti vėsumoje. Lošdama ping-pong žaismą, šioji amerikietė nuleidžia uždangas apsisaugoti nuo saulės. Tas paliko kambarį 10 iki 20 laipsnių vėsiau.

Įvairūs Budai Rubams Rinkti

BALF surinktos žinios parodė, kad nors Amerikos lietuvių kolonijos labai uoliai dirba gelbėdamos rubus rinkti nuo karo nukentėjusiems lietuviams, bet ne visur naudoja tas pačias priemones tikslui siekti.

Vienose vietose skyriai, parapijos ir draugijos gavo vietos amerikiečių spaudos ir radijo talkos daugiau, kitur mažiau.

Kai kurie miestai nemokamai davė sunkvežimius (trokus) rubams rinkti, nelietuvių kilmės amerikiečiai gausiai aukojo, kitur lietuvių dosnumas pasiekė aukščiausio laipsnio rubus rinkti.

Kai kuriose vietose naudota taip vadinama "Block System": rubai rinkti nustatyta planu iš kiekvieno miesto kvartalo namo. Dar kitur, žmonės patys savanoriai dirbdami, pagal savo planą, dar daugiau rubų surinko.

Vienur mūsų veikėjai mokėsi iš kitų tautų, kitur mūsų tautiečiai pamokė kitus ir net kitiems fondams pagelbėjo rubus rinkti.

BALF rubams rinkti vaju leista tęsti dabar, pasibaigus bendrajam rubų vajui (National Clothing Collection).

Pradžioj, kol oras karštas, vyksta vajuas pasirušiamieji darbai; vajuas, numatoma, bus labai gyvas rugsėjo mėnesyje, orui atvėsus.

BALF skyriams ir gelbstančioms draugijoms paliekama pilna laisvė naudoti vietos sąlygoms sėkmingiausias budus rubams rinkti.

Kurios kolonijos pageidauja daugiau ir platesnių rubų vajuas darbai spartinti, prašomos kreiptis į: United Lithuanian Relief Fund of America, Inc., 19 W. 44 St., New York 18, N. Y. Tel. MU 2-8062, arba į United Lithuanian Relief Warehouse, 101 Grand Str., Brooklyn 11, N. Y. Tel. EV 8-6203.

PASKUTINĖ KONTRATAKA

Atsitiktinai man papuolus į rankas "Sandaros" No. 32, 1945 rugpjūčio 10 dienos numeris ir pavarčius jos puslapius, supratau, kad visas laikraštis prirašytas vieno ir to pačio žmogaus tai Miko Vaidylos. Žinau kad ir kiti redaktoriai tai daro, bet, pasiskaitęs, gavau išpuđi, kad Mikas Vaidyla pašventė visą laikraštį vien tik atakoms, kurios savo tikslo neatsieks. Mikui negera Tysliavienė, tai "Juodvarnė," negeras V. M. Čekanauskas, nes "Išeina iš krašto", negeras Vienybės redaktorius, nes, "Prisilaikydamas demokratiškumo principų ir spaudos laisvę" talpina raštus, kurie numauna nuo "Vilkų avies kailius"; Mikui negerai komunistai, tautininkai, net ir sandariečiai, atrodo kad Mikas tiesiog išeis iš krašto.

Kadangi Mikas užkabinėja žmones, kurie tikrai yra gerbiami ir plačioje visuomenėje turi daugiau pasekėjų, negu Mikas pažįsta žmonių, tad itin svarbu, dėlko Mikas kabinėjasi prie jų kaip girtas už tvoros?

Dėl Tysliavienės, tai kam gi ji parašė, kad Mikas apgavo vieną bendrovę kas link apgarsinimų, kad girdi Mikas pasakęs, kad Sandara yra dienraščiu, o sugautas, turėjo daug nemalonumo, —kas privirė košės dėl visų sandariečių, ir, kurie tik išsiziojo, tai Mikui tiek nepatiko, kam Tysliavienė gi stukterėja pašonėn kartas nuo karto ALT.

Kas dėl Klausučio (V.M. Čekanausko), tai šis žmo-

Vytauto Bacevičiaus Kuriniai Knygynuose

New York Public Library įsigijo Vytauto Bacevičiaus sekantių kurinius pianui: Pirmas žodis ir Dvi Groteskos — išleisti Europoje, Vienoje, Universal Edition; Four Lithuanian Dances, išleisti New Yorke Paragon Music Publishers ir Lithuanian National Anthem, Bacevičiaus versijoje, tos pačios New Yorko Public Library direktorių Mr. Franklin F. Hopper atsiuntė prof. Bacevičiui oficiališką padėkos laiška.

Cleveland Public Library ir Du Bois, Pa. Public Library įsigijo Bacevičiaus Four Lithuanian Dances ir Lithuanian National Anthem, clevelandiečio p. Markalonio pastangomis.

Minėtos institucijos taip pat atsiuntė prof. Vytautui Bacevičiui oficiališkų padėkos dokumentus.

Koresp.

LIETUVIAI! SKAITYKIT IR PLATINKIT AMERIKOS LIETUVI

THIS GRAND MEDICINE
made especially to relieve "PERIODIC"
FEMALE PAIN

And Its Weak, Cranky, Nervous Feelings—
Take heed if you, like so many women and girls on such days suffer from cramps, headaches, backache, weakness, nervous feelings, distress or "irregularities"—due to functional monthly disturbances.

Start at once—try Lydia E. Pinkham's Vegetable Compound to relieve such symptoms because this famous medicine has a soothing effect on one of woman's most important organs. Taken regularly throughout the month—it helps build up resistance against such symptoms. Thousands upon thousands of women report benefit!

There are no harmful ingredients in Pinkham's Compound—its base is from nature's own roots (plus Vitamin B). It does not irritate the stomach. Always read the label directions. Write for free literature.

Lydia E. Pinkham's VEGETABLE COMPOUND

Atlankykite

"LINKSMOS ELENOS" KLUBĄ
HAPPY HELEN'S MUSEUM NITE CLUB
ELENA TAREILUTE, Savininkė
Rodoma Tukstanciai Įvairumų, Surinktų
Iš Viso Pasaulio Dalių
VALGIAI, GĖRYMAI IR ŠOKIAI
KELIAS 38 — TEWKSBURY, MASS.

V. M. Klausutis

PRALAIMĖJOM TAIKĄ PRALAIMĖJOM KARĄ,

Kokia Antrašte Pasirodė Nemažai Nuomonių Spaudoj Ir Piliiečių Kalbose, Pasirodė Kelėtas Knygų Amerikoj Kritiškai Vertinačių Musų Vadų Politiką Ir Slaptųjų Konferencijų Davinius.

AMERIKA tai buvo jėga, ku-
davi laimėjimą Suvienytoms
Tautoms karo metais. Ameri-
ka tikrai laimėjo karą, bet, yra
nuoma, kad pralaimėjo TAIKĄ.
Šiuo klausimu senai esu
pasiūkęs „AL“ ir dabar esu
pat nuomonės. Taip ma-
nuo yra tukstančiai Ameri-
kai žmonių ir žymiųjų visuome-
nės vadų, kurie taip mano. Dė-
je nepasakė karo laiku,
nes vengė karo cenzūros. Šiuo
klausimu mažai pasirodė spau-
dime raštų, tik dabar tuo klau-
simu rašo dienraščiai, žurna-
lai, tiktai dabar pasirodė kelė-
tos išleistų knygų Amerikoj,
kurie autoriai pasisakė, kad
mažai yra vilčių Amerikai lai-
mėti TAIKĄ.

Pastaruoju laiku kritiškai ver-
tinamas mūsų vadų politiką,
diplomatines slaptas derybas —
Maskvos, Teherano,
Londono ir Berlyno konferencijų,
Columbia universiteto prof. Na-
thaniel Peffer savo knygoje „A-
merica's Place In The World“
labai beviltiškai kalba apie pa-
prastą TAİKOS. Jis negiria,
priešingai, kritiškai vertina pa-
saulio vadų karo laiku politiką.
Jis nedaro išimties mūsų va-
dams. Jis nemano, kad Rusi-
jai „wonderful or terrible“, jis
pripažįsta, kad rusų va-
dai sugebėjo laikinai ką nors
įveikti, kuomet anglų ir ame-
rikiški vadai nei tiek gabumo
nepasirodė.

Prof. Peffer kritiškai vertin-
amas trijų didžiųjų politiką,
nurodo jos žalingumą pasauliui
Europai budais. Amerikos ir
Anglijos vadų, kaip demokrati-
škos šalininkų, adresu jis pasi-
skaito kritiškai. Jis atvirai pa-
sako, kad demokratiškų kraštų
vada nepatikrino sąlygų demo-
kriškai pasuly plėtotis teisėtu-
mą ir žmonių laisvę. Prof.
Peffer nuomonė labai glaudžiai
sutampa su mūsų žymaus libe-
ralo, Senatoriaus Burton K.
Wheeler (iš Montana). Jis tei-
gia, kad Amerika tapo įvelta į
kariškas, kad ji nepatikrino
TAİKOS sau ir kitoms pa-
saulio tautoms. Žodžiu, prof.
Peffer savo plunksna kaip su-
prieštarauja daria Amerikos atsakin-
ties vadams į akis, parodo jų
neišmintingumą, stoka rei-
šiamos sąvokos tarptautinėj po-
sitakoj, stoka moralio tvirtumo.

Jis nurodo, kad Amerika po
karo negalės grįžti į izolia-
ciją kaip 1919m. Jis teigia, kad
po šio karo Amerika dar labiau
surišta su viso pasaulio
kraštais, su pokarinėmis pa-
saulio politinėmis, ukinėmis ir
ekonomiškomis problemomis negu pra-
tėje. Jo nurodymu, Amerika
turi Imperiją, jos teritorinė
ekspansija ir prekyba, santi-
kai su kitais pasaulio kraštais
pasiekė laipsnį neribotų intere-
sų — imperializmo sąvokos. A-
merika po šio karo užimdama
Pacifiko kraštuose nemažą glo-
balų — dideles salas, bus Pacifiko
vandenyno ir visų jo kraštų
valdovė.

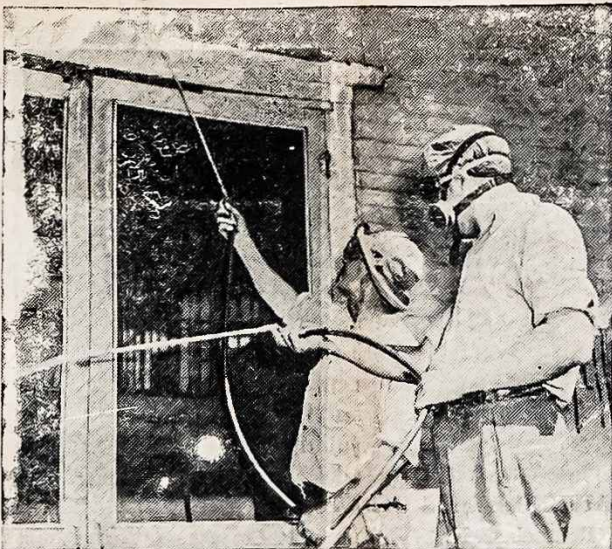
Tai labai teisingas pasakymas.
Taigi, kad Amerika kuria sa-
ro imperiją už apie 8 tukstan-
tiko — balaganų
tūse; ji siekia valdomo tų
kraštų ir tuo būdu neva sudary-
mo saugumo sąlygų Amerikai.
Dėja, anot prof. Peffer pareiš-
kimu, Amerika užsideda viso
pasaulio kraštų problemas ant
savo pečių; tokioj pozicijoj at-
ėjus, kur jis tą pasakė
aką pradėjo. Šiuo
eikimu ir nepasakė
žiurime.

Ekst-karys, J. V.
Del to prof. Peffer nurodo,
kad Amerika negalės būti izolia-
cijoje, negalės nesikišti į kitų
pasaulio kraštų vidujinius rei-
šimus ar jų tarptautinius san-
tkius. Amerika tapo konku-
rentė kitų Imperijų pasauly.
Kadangi po šio karo didžiųjų
kraštų vadai slaptose derybose
parė pertvarkyti pasaulį pa-
tųjų supratimą, pasidalin-
mažųjų kraštų teritorijomis,
atimtomis nuo karą pra-
mėjusių, taiti kyla klausimas,
šios didžiulės valstybės im-
perijomis tapusios sugyvens, ar
bus taikingos ar karingos?
Jis klausimą prof. Peffer atsa-
pasirėmdamas šiuo dienu įvy-
kis ir patvarkymais bei esa-
nais ginciais didžiųjų kraštų va-
jis kritiškai įvertindamas
pertvarką pasaulį ir ku-

riamą Taikos palaikymui orga-
nizaciją — Tautų Lygą, ant pa-
grindų San Francisco konferen-
cijos nutarimų, nesitiki sulaukti
gerovės. Jis nurodo pamatines
priežastis, kuriose glūdi daug
neteisybių, paneigime mažes-
niųjų tautų žmonių laisvės ir
soveriniteto teisės. Greita to,
jis nurodė, kad pagrindas nau-
jos organizacijos taikos palaiky-
mui nesuderinamas su demo-
kriaijos principais ir taikos pa-
laikymui reikiama dorovė. To-
kia organizacija nebus demo-
kriatiška ir negalės palaikyti tai-
kos, kuomet didžiulės imperi-
jos joje turi rezervacijas savo
specialiesiems ukiniams ir poli-
tiniais interesams.

Žodžiu, prof. Peffer pareiški-
mai realistiški, nenuneigiamų
faktų šviesoj, nežada patikrini-
mo taikos; priešingai, žada nau-
ją karo pavojų. Ir del to jis tei-
gia, kad Amerika neišvengs
naujo karo, kad ji negalės pa-
sisalinti nuo kitų kraštų tarp-
tutinės politikos ginčų bei ka-
ro. Kitais žodžiais sakant, prof.
Peffer sudaro įspūdį savo skai-
tytojams, kad Amerika tapdama
imperija, sekdama pėdomis
anglų ir rusų imperializmą, ne-
užligio ji turės būti vienos ar
kitos konkuruojančių didžiųjų
imperijų oponente.

Bendrai suglaudus prof. Peffer
knygoj pareiškimus, jo anali-
zė dabartinių tautų santykių
surišta su pokarinėmis reformo-
momis ir problemomis, taigi,
ateities problemų išsprendimo
klausimais del patikrinimo tai-
kos. Amerika neišvengs nei šių
problemų, nei su jomis vė-
liaus kilusių nesupratimų ir
ginčų, taiti neišvengs ir naujo
karo pavojaus. O taiti palai-
kyti jokio patikrinimo nepada-
ryta — sako jis. Amerika ne-
galės išsivadinti demokratijos
principo ir idealo; Amerikos i-
dealai ir demokratija dabar su-
sikerta su karo taktininkų idealu
ir politinė pasauližiūra, o vė-
liaus iškilis nesutikimais del kitų
problemų bei santikiavimo sąly-
gų.

KARIAUJA PRIEŠ LIGAS

Rockford, Ill. — Sveikatos departamento darbininkai ap-
purškė pieninę su armijos nauju vabzdžiam DDT nuodais, tyri-
nėdami sumažinti miesto vaikų paralyžiaus ligas, naikinant
musus. Armijos sunkvežimiai teipgi aplaistė gatves su naujais
nuodais.

Žodžiu, gauname įspūdį, kad
jei Amerikos vadai šio karo už-
baigą darydami prie taikos sta-
lo konferencijoj nepadarys rei-
kiamos „atgalios“ ir neatitaisys
padarytų klaidų, jeigu karo po-
litikos dvasioje bus pasiekta
taikos, taiti taika nebus amžina,
ji baigsis nauju karu, kuriame
Amerikai teks dalyvauti. Taiti
tik tada bus įmanoma, jeigu
ji bus teisinga ir demokratiš-
kais pagrindais paremta. Tai-
čiaus knygos autorius mano,
kad dabar kuriama taikos ru-
bams statyti organizacija ne-
žada ir negalės išvesti teisingos
ir pastovios taikos. Bendrai su-
sitaro įspūdis, kad Amerika
laimėjusi du pasaulinius karus
pralaimėjo progas patikrinti pa-
stovią taiką pasauly, nes jos
vada padarė nedovanotinas
klaidas.

Dr. Dalin neseniai pasisakė
panašiai, arba, dar labiau kri-
tiškai apie demokratiškų kraštų
— Anglijos ir Amerikos vadus,
padariusius labai daug politiškų
klaidų šio karo metais be kovo-
dami su autokratizmu ir dikta-
turu šalininkais. Dr. Dalin vaiz-
džiai nupiešia paveikslą savo
knygoje apie busimas Amerikos
ir Kinijos problemas Azijoje,
apie ginčus su rusais ir nauja ka-
ro pavojų su angliais. Šito pa-
vojaus, šių ginčų neišvengs
Amerika — sako dr. Dalin.
Amerika labai suinteresuota

savo ekonomiais reikalais Euro-
paj ir Azijoje. Tiek pat suin-
teresuota Anglija. Šios dvi an-
glosakų tautos turi didelius in-
vestmentus Azijoje ir turėjo Euro-
paj prieš šį karą, jos norės
turėti rinkas ir investimentams
sąlygas Europos ir Azijos kra-
štuose po šio karo. Europaj an-
glosakų rinkos ir investimentu
progos glūdi vakarinėje ir pie-
tinėje Europos dalyje; Balkanų
kraštai taps nepasidalinamu kau-
liu anglosakų su rusais. Ne-
nuostabu, kad rusų vadai da-
bar bando pasidalinti Europos
žemyną per pusę. Jie kuria sa-
votiškas valdžias Balkanų kra-
štuose; anglosakų vadai pavdyti
rusams šių kraštų pagrobimo
politiškai ir ukiskai.

Tokia padėtis viešpatauja
tolimuose rytuose. Dėja, tenai
kol kas rusų įtaka mažesnė ir
mažiau šansu yra rusams pasi-
žaboti oreantališkųjų kraštų
žmones ir susidaryti politišką
ir ukines sferas. Tenai randa-
si didelė kinų tauta, nors ji da-
bar silpna ir sudemoralizuota,
karo sugriauta, bet ji bus pa-
turi ateietyje. Kinija bus ukis-
kai anglosakų įtakoj, politiškai
ir ukiskai rusams nepalanki, bet
Europa po karo bus plati dirva
Rusijos politiškai įtakai; komu-
nistų politinės celės Europos
kraštuose sudaro šansų Rusijai
konkuruoti su anglosakų tau-
tomis. Anglija ir Amerika čia

susidurs pirmiausia su rusų po-
litiku ir ukisku prieštaravimu.
Rusija po šio karo politiškai
ir militariškai bus pajėgesnė
negu buvo prieš šį karą, ji tu-
ri sugrūbusi Europos mažųjų
kraštų daug turto, išsivežusi į
Rusiją industrinius padargus,
mašinas ir kitokius įrankius,
greitai ukiskai sustiprės, jos in-
dustrija, manifaktūros gamyba

iškils ligi aukšto laipsnio, Rusi-
ja bus konkurentė ukio rinkoj
anglosakų tautoms Europoj.
Rusijos ukinė ir socialinė siste-
ma priešinga demokratiškų
kraštų sistemai, bus pagrindū
ateities ginčų ir nesutikimų,
rengimosi prie naujo karo. To-
kios mintys reiškiasi mūsų
krašte dabar raštuose ir žmo-
nių galvojime.

Svarbūs Balsai Reikale Lietuvos Laisvės

PHILA. PA. — Prieš kiek
laiko duosnis Lietuvos laisvės
reikalams vietinis viengentis -
veikėjas, Kristopas Žemaitis,
gyvenąs antrašu: 1201 Green
St., Phila. 23, Pa. malonėjo pa-
dovanoti — pasiūsti knygą
plunksnos pulkininko Petruičio
dabar anghiškai vadinamą: Li-
thuania Under The Sickle And
Hammer prelatui Edvardui
Hawksui, ilgamečiui rašėjui edi-
torijalų vietiniam savaitraščiui:
„The Catholic Standard and
Times.“ Tai pastaruoju laiku
nuo jo jis — Žemaitis gavo pa-
dėkos laišką už tą knygą, kuria-
me yra ve ir tokie žodžiai:
.....„The book you kindly sent
me is heart-breaking. What is
this world coming to? I am go-
ing for a month to Puerto Rico
but I hope to use the informa-
tion given by Colonel Petruičis
the first and every chance. Li-
thuania has as much a right as
we have to be free“.....

„Gerbiamas Ponas Žemaiti, A-
čiu labai už 6 knygas, kurios
taip gražiai išleistos. Mėginsiu
jas paskleisti šioje apielinkėje.
Prašau nesupykti, kad gražinū
pašto ženklus, nes jūs jų nega-
lite apmokėti patys visų knygų
siuntinėjimo išlaidas.“

„O...o Argentinoje išeinąs uk-
rainiečių laikraštis: „PERE-
LOM,“ kaip dabar čia — Phila-
delphijoje teko sužinoti, laidoje
14-tos liepos paskelbtų ukrainų
kalboje eiliuotą maldą už Lietu-
vą, antgalviu Molitva Za Lietuvą.

Gale pastebiu: Kuo tinkamiausiu
ginklu kovoje už laisvę Lietu-
vos. Tai yra gera, teisinga pro-
paganda su pagalba tokių ve-
iknygų kaip kad „Timeless Li-
thuania,“ „Lithuania under the
Sickle and Hammer,“ „Lithua-
nia's Fight For Freedom“ ir
joms panašios. Tačiau, atmin-
kime!... nupirkę kurią nors iš jų,
nepadėkime pas save ant lentyn-
nos, kad ji paverstų į bevertę.
Bet stengkimės ją įbrukti —
padovanoti kokiam nors ap-
šviestumui nelietuviui; o ypač
jei kalbančiam vien tik anglų
kalba. Tai tik tada toji knyga
suteiks naudingą vaisių del la-
bo ir laisvės Lietuvos. XX

PASTABA LĒCIANTI RAŠTŲ PONO JULIAUS SMETONOS

Pono Julius Smetonos raštai,
faktas, pralenkia net raštus
ir jo gerbtinjo tėvo, a.a. Lietu-
vos Prezidento, pono Antano
Smetonos. Tačiau, neveizint tos
jų didelės tobulybės, jie tankiai
užgauna net ir jų megejus. Da-
lykas ve kame: Tuose raštuose,
kaip ypač paskiausiame, antgal-
viu: Keletas Minčių Svarbiu
Klausimu, visad sakoma, pabr-
režiama, kad Lietuvai Vaduotis
Sąjunga remia vien tik tautinink-
ai. Tad tas tautininkų ir visiški
atatinka teisybei. Nežinau kaip
ten tikrumoje yra kituose kolo-
nijuose, bet Philadelphiajos re-
mėjai Lietuvos Vaduotis Sąjun-

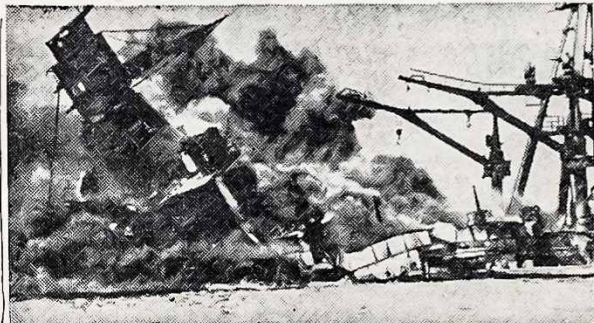
gos, tai yra ištikimiausiais su-
nais ir dukromis katalikų bė-
nyčios... Tad ponas Julius Sme-
tona privalo gi tą žinoti jau, kad
Amerikoj per žodį „tautininkas,“
tai yra suprantamas, vadinamas
tas lietuvis, kuris
nors gal ir tiki. Kurėją Visatos
— Dievą, bet idealą tautinį sta-
to augščiaū tikybinio; kas, sup-
rantama, taip žiurint iš kertės
filozofiškos — protavimo, kaip
— ir tikibinės — klaida, kada-
gi idealas tautinis yra vien tik
laikinasis, o tikibinis — amžni-
nasis. Todėl, neveizint to, kad
Philadelphiajos remėjai Lietuvai
Vaduoti Sąjungos, kiek gali,
tik remia ją — tąją patrijotinę
Sąjungą, tačiau ne visi gi pagei-
dauja, kad juos vadintų tautin-
kiais; nors tas pats žodis
tarp tautininkais pavadinime: „na-
cijonalistas,“ ir yra visiškai tin-
kamu — geru kiekvienam my-
lėtojui savo tautos. Bet — bet
ar tai remėjus Lietuvos Vaduo-
tis Sąjungos, ne galima yra va-
dinti, užuot tautininkais — „sa-
jungininkais,“ kaip kad social-
katalikų kombinacijos nariai
(vis-vien, ar jie yra katalikai,
ar socialistais), yra vadinamų,
tarybininkais? Tas tai visuomė,
kaip yla iš maišo iškyšomas,
žodis, „tautininkai“, tarp mus
ir daugelį viengentių atstumia
nuo Lietuvos Vaduotis Sąjun-
gos. Tas yra neuzginčintinas
faktas. Esu patyręs tą iš tik-
riausio šaltinio, kad ponas Ju-
lius Smetona yra labai geru ir
net pernėlig dievotu kataliku,
tačiau, matyt per nežinojimą
to, jis tuo nelemtu žodžiu, „ta-
utininkas“, užgauna katalikus,
remėjus šios patrijotikos Sąjun-
gos. Matyt, tas žodis, „tauti-
ninkas“, Lietuvoje turbūt turė-
jo kitokią prasmę — reikšmę,
negu kad turi čia — Amerikoj
tarp lietuvių, o jam nieks tur-
but iki šio laiko tą nemalonėjo
išaiškinti.

Baigdamas brėžti, prie progos,
taip sakant, geisdamas vienu
šuviu nušauti iškart du kiškius,
pažymiu dar gale ir tą, kad čia
tapo atsiustas diktokas kiekis
knygų plunksnos pulkininko
Petruičio anghiškame vertime
vadinamų — Lithuania Under
Sickle and Hammer — tad kas
pageidauja laisvės Lietuvai iš
Philadelphiajiečių ir apylinkės, tai
privalo šias knygas platinti —
(dovanuojant jas) tarp ameri-
koniškos apšviestumijos. Jos
kainuoja po dolerį ir jas gali-
ma yra gauti pa viengentį vei-
kėją, Kristopą Žemaitį, gyven-
nantį šiuo adresu, 1201 Green
St., Phila., Pa. Philadelphiaietis

BALF Tarnautojų Permaina

Prof. Dr. K. Pakštas nuo š.m.
rugpjūčio 1 d. yra pasitraukęs iš
Bendrojo Amerikos Lietuvių
Fondo įstaigos ir todėl nuo tos
dienos neturi nieko bendro su
BALF administracijos reikalais.
Kun. Dr. J. B. Končius,
BALF Pirmininkas

Perlų Uostas Atkeršytas – Jėga Laimėjo

LEMIANTI GRUODŽIO 7-TA D., 1941 m.

Iš japonų klastingos atakos ant Perlų Uostos grūvė-
sių pelenų kilo dideli Suv. Valstijų kariški laivynai,
galingiausia jurų jėga pasauly, kuri visiškai nušlavė
japonų laivyną iš vandenynų.

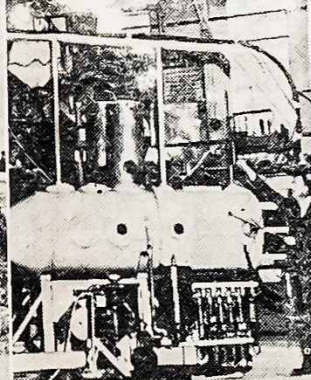

ATSIVERTIMO PUNKTAS

Nufotografuotas Midjay susirėmimo vaizdas, kada
Suv. Valstijų laivynas sudavė mirtiną smugį į japonų.
Tai buvo nepasekmingas priešo lėktuvų užpuolimas
ant Suv. Valstijų lėktuvnešio.

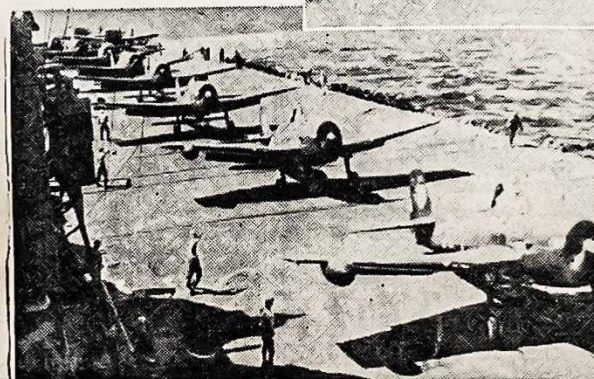
AMERIKOS PRAMONĖ

siuntė begalines kariškas
medžiagas į Pacifiką. Sunk-
vežimas — traktorius, kurį
varė Continental Red Seal
inžinas pagreitino judėjimą
užpuolimams. Po karo, tos
pačios moderniškos maši-
nos atstatys karo sugriau-
tą pasaulį.

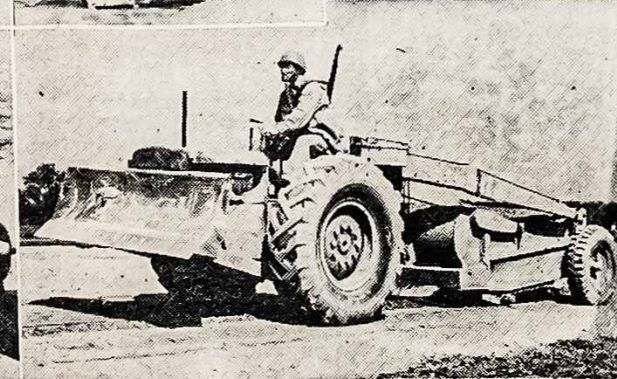
ATIDARĖ NAUJĄ ERĄ

Šioji galinga atomų per-
skėlimo mašina buvo nau-
dojama amerikony mokslin-
kų, kas privedė prie mu-
sų galingiausio ginklo —
atomiškos bombos. Už 10
metų šis išradimas atneš
daug palengvinimų ir pato-
gumų žmonėms.

SMARKŲS UŽPUOLIMAI ANT JAPONIJOS

narsių lėtvėnėsių orlaivių ir galingų laivynų bombor-
davimai buvo didžiausias oro ir jurų jėgų sukoncentra-
vimas pasauly. Šios jėgos nušlavė fašistinių šalių už-
simojimus pavergti visą pasaulį ir sugražino demokra-
tiją.

STEBUKLINGA AMERIKONŲ JĖGA

pakeitė Marinių iškovotas džungles ir užimtas japonų
salas į puikias oro bazes į trumpą laiką. Continental,
kurios inžinas varo šitą mašiną pasirušuos su taikos
laiko jėga del ukų ir pramonė, oro, žemės ir jurų
susiėkimui.

MEDICINE
PAIN
VEGETABLE COMPOUND

AMERIKOS LIETUVIS
The American Lithuanian Weekly published every Saturday by
Gabriel A. Kyba, 14 Vernon St., Worcester, Mass.

Yearly subscription: In U. S. \$2.50 In Foreign Countries \$3.50
Two Years Subscription \$4.00 Two Years Subscription \$5.00
One half year \$1.50 One Half Year \$2.00
Single Copies ..... 5 cents

Advertising rates on application

Amerikos Lietuvis savaitinis laikraštis, išeina šeštadieniais, leidžiamas
G. A. Kybos, 14 Vernon St., Worcester, Mass.

Metinė prenumerata: S. V. \$2.50 Užsieniuose—Kanadoje \$3.50
Dviem metams \$4.00 Dviem metams \$5.00
Pusei metų \$1.50 Pusei metų \$2.00

Prenumeratos pradžia atitaisi nuo užrašymo dienos. Prenumerata turi but apmokėta iš anksto.

Entered as Second Class Matter September 29, 1914, at the Post Office at Worcester, Mass., under the Act of March 3, 1879.

MOKYKIMĖS IŠ ISTORIJS

1.) Lietuvių Tautos Vieningumas Nelaimėms Užklupus

Iš daugelio teisioginiais ir netiesioginiais gaunamų laišku iš Europos ryškėja didžioji Lietuvos tragedijos smulkmenos, marksistiniams socializmui ir hitleriškajam nacionalizmui pasiūšus į naujos tvarkos pasaulį įvedimą. Iš tų laišku aiškėja didelis lietuvių tautos solidarumas bendrų nelaimių ir pavojų akivaizdoje. Deja, lygia greta iš tų laišku ryškėja ir tam tikros lietuvių tautos dalies, tiesa, labai nežymios, tautinis nesusi-pratimas ir palinkimas garbinti svetimus dievus.

2.) Bolševikų Apgautieji

Tuos nesusi-pratėlius pirmų pirmiausia sudarė tas elementas, kuris pirmosios bolševikų okupacijos metu turėjo didelį vilčių, kad bolševikai nesieks panaikinti lietuvių tautos gyvybę, netgi vyli, kad jie Lietuvoje padės atstatyti demokratiją, kuri neva buvo sugriovę tautininkai. Tačiau jie nebuvo probolševikai, o tik lengvatikiai, nemoką plačiau galvoti, negu jų partiniai rėmai leidžia. Kelių mėnesių užtėko jų iliuzijoms išskliti. Daugelis jų pačių atsidūrė kalėjimuose, tolimuose Rusijos tyruose, ne vienas jų buvo net bolševikų nužudytas. Kalėjimuose, nykiame ištėrime ir, gal but, mirties sprendimo vykdymo vietoje jie susitiko su savo buvusiais politiniais priešais, nuo kurių "jungo" jie tikėjosi būti bolševikų išvaduoti. . . . Iš sykio išnyko partinis antagonizmas, ir vieni nuosirdi atgaila už lengvatikystę ir menkadvasiškumą, kitų lygiai toks pat nuosirdus atleidimas iš jų visų padarė draugus bendros Lietuvos nelaimės miglotos ateities akivaizdoje. Jų mintyse telkio dvi sąvokos: lietuvių tautos, kaip vienos šeimos, ir ją išžudyti siekiančio bolševizmo.

3.) Vokiečių Apmulkintieji

Tačiau aukščiausiai minėta kategorija dar neapėmė visų, į svetimus dievus įtikėjusių lietuvių. Dar liko tokių, kurie nepajudnamai tikėjo, kad vokiečiai atstatys nepriklausomą Lietuvos valstybę. Tiesa, po bolševikų siautėjimo ir jų laukinio sužvėrėjimo buvo natūralu, kad lietuvių tauta sveikintų bet ką kas iš Lietuvos išvartų bolševikus. O tas "kas" tuo metu tegalėjo būti vokiečiai. Juk Anglija tada dar tebebuvo silpna, o Amerika dar nebuvo net į karą įstojusi. Betgi buti išvaduotiems nuo bolševikų ir buti laisviems pasirodė besas didžiulis skirtumas. Ir dar prieš vokiečių-rusų karą lietuvių pabėgėliams Vokietijoje visai paaiškėjo, kad vokiečių karas su bolševikais neišvengiamai atneš Lietuvai naują verguvių. Net ir saujelė tų tėvynainių, kurie, vokiečiams užėmus Lietuvą, dar tebetikėjo geromis vokiečių intencijomis, labai greit įsitikino kaip baisiai jų klysta. Apie 1943m. vidurį daugumas jų tų pačių vokiečių buvo susodinti į kalėjimus bei išvežti į koncentracijos stovyklas. Tuo metu dar vokiečių okupacijai vos tik įpusėjus Lietuvoje nebeliko, galima sakyti, nė vieno, kurs dar būtų tikėjęs, kad svetimieji gali Lietuvai linkėti gero.

4.) Kodėl Lietuviai Masiniai Bėgo nuo Bolševikų?

Visai natūralu, kad maždaug apie tą laiką savo organizuotą ir aktyvų veikimą pradėjo Lietuvos požemis, laukui bėgant apėmęs visas Lietuvos partijas ir kovos bei pasipriešinimo grupes. Jo vadovybę sudarė mums jau žinomas VLIK. Šiandien vi-

sas VLIK yra iš Lietuvos pabėgęs (kai kuriuos jo narius vokiečiai jau anksčiau buvo suėmę ir išvežę į Vokietiją), kaip lygiai yra pabėgusi ir kuone visa Lietuvos inteligentija bei kuo ne visas Lietuvos sąmoningas elementas. Kodėl didelė lietuvių tautos dalis, nors ir įsitikinusi vokiečių užsimojimu galutinai pakirsti lietuvių tautos gyvybę, kolonizuojant Lietuvą vokiečiais ir lietuvius padarant vokiečių bernais, vis dėlto bėgo nuo bolševikų į vakarus? I tai atsako vienas žymesnių lietuvių veikėjų, išskentusių dalį pirmosios bolševikų okupacijos ir beveik visą vokiečių okupaciją, dabartinį metu kaip tremtinys gyvenąs Prancuzijoje. Jis rašo:

"Visi tie, kurie buvo palieisti pirmosios sovietų okupacijos ir kuriems vienaip ar kitaip grėšė sunaikinimas, visi tie šį kartą pasikėlė, nenorėdami pasilikti sovietų valdomoje Lietuvoje. Visi vadinamosios autonominės administracijos valdininkai bei tarnautojai, pradėdant kaimo seniunu ir baigiant generaliniu tarėju, keliavo iš Lietuvos, vengdami kalėjimų bei mirties už "bendradarbiavimą" su okupantais vokiečiais. Visų mokyklų mokytojai, pradėdant pradžios mokyklomis, baigiant gimnazijomis, lygiai kaip ir universitetų profesoriai kraustėsi paskubomis iš savo tėvynės, kad išvengtų sovietų persekiojimų už Maskvos neklusausmą aplieisti mokyklas ir eiti į miškus partizanais prieš vokiečius. Gydytojai, inžinieriai ir advokatai bėgo masėmis, nebeorėdami antrą kartą išgyventi sovietinį terorą, jų Lietuvon atneštą dvasinę ubagystę ir žmogaus paniekimą. Prekybininkai ir amatininkai buriavosi keliavo iš Lietuvos, bijodami sovietų pakaltinimų, kad jie varė spekuliacijas ir kenkė liaudžiai. Ukinkai ir darbininkai paliko savo ukius ir darbovietes, žinodami, kad sovietinė valdžia juos visus pakaltins už davimą piliavų vokiečiams ir už darbą fabrike sau ir savo šeimai pramaitinti. Visiems lietuviams nešė sovietai atininkamas baumes už tai, kad jie nepasidarė sovietų partizanais, kad jie, norėdami gyventi, dirbo ir prakaitu pelnėsi duoną".

5.) Erdvė Nepanaikina Lietuvių Tautos Vieningumo

Tačiau nors didelė lietuvių dalis ir buvo priversta palikti savo tėvynę, kad svetur galėtų kelti balsą už jos išlaisvinimą, ryšys tarp jos ir lietuvių tautos nėra nutrūkęs. Apie šias dvi lietuvių tautos dalis aukščiausiai minėtas autorius rašo: "Bet ne laikykite pasilikusios Lietuvos bolševikine, o išbėgusios — nacionalistinė. Tie, kurie pasilikę, nėra bolševikai ar sovietų simpatikai, ir tie, kurie išbėgo, nėra fašistai ar vokiečių mylėtojai. Visa Lietuva buvo vieninga, visa ji norėjo būti vienodai laisva ir vienodai ji nekenkė abiejų okupantų. Tik likimas taip lėmė, kad viena lietuvių tautos dalis, kuri plačiau ir sąmoningiau pajuto sovietinį pavojų, turėjo palikti nuo seno jos protėvių apgyventą žemę ir iškelti pasaulin laisvės ieškoti. Iškelti jai reikėjo, kad išneštų bent dalį to, ką tautinė sąmonė sukrovė, ką istorija lietuvių tautai paliko ir kas būtų galima perduoti ainiams. Atsakymas, į klausimą, kur keliauti tebuvo vienas: į vakarus, Baltijos jūra ir frontas nustatė kelią, kurs buvo vienintelis ir kurs vedė į vakarus. Visiems tuo keliu keliaujantiems buvo pakankamai aišku, kokie tragiški pergyvenimai jų laukia, kokie sunkumai užguls ant jų pečių ir kokios bėdos juos persekios ilgai, ilgai. Ir vis dėlto,

LAIVYNO ŽYMUS GYDYTOJAS PADEKOJO MERGINOM

Rensselaer, N. Y. — Kapitonas Corydon M. Wassell, didvyris laivyno gydytojas kurio žygdarbiai Javoje buvo užrašyti knygoje ir iš jų padarytas Judomasis paveikslas aplankė Winthrop Chemical kompanijos fabriką padėkoti merginoms darbininkėms už pagalbą kovojant su malaria. Dvi merginos su kapitonu Wassell yra Pauline Bernaditus ir Josephine Straney. Winthrop Chemical kompanija išdirba Atabrine vaistus, kurie suinčiami giakluotom jėgom, užsienio šalim per UNRRA ir per visą šalį vaistinėms. Kapitonas Wassell pareiškė, kad Atabrine pagelbėjo mums laimėti karą prieš Japoniją. "Kareivis susirgęs malaria, ėmęs Atabrine vaistus gali atsistoti ir kovoti, jis turi energijos; jis neturi karščio ir nereikia šešių vyrų jį priežiūrėti kol serga."

žmonės pasiryžo iškelti ten, kur dieną ir naktį buvo sėjama mirtis, kur badas ir ligos ruošė savo dalį ir kur žmogaus pažeminimas buvo vokiškoji dorybė. Nesunku tat suprasti, ką reiškė Lietuvai sovietų grįžimas. Tačiau visi mes tikimės, kad trečią kartą prasidėjusi Lietuvos verguvė išnyks laisvės atėjime, kad mes visi, lietuvių tautos vaikai, išvyti iš mūsų žemės, vėl sugrįšime į ją po laisvės vėliava."

6.) Solidarumas — Musų Svarbiausias Inašas Lietuvos Atkūrimui

Kad ta svajonė įvyktų, nemaža betgi priklauso ir nuo mūsų, anksčiau ar vėliau į šią šalį atvykusių ar net jau čia gimusių. Visi mes vistiek tebesudarome tą trečiąją lietuvių tautos dalį, kuri, greta Lietuvoje likusios ir iš Lietuvos į vakarus iškeliavusios, yra lygiai suinteresuota, kad lietuvių tautai būtų patikrinta laisvo gyvenimo teisė. Tragiškas paskutinių penkerių metų laikotarpis, kurio bėgyje brangia kaina buvo prieita prie visiško visos lietuvių tautos solidarumo, aiškiai parodo, kad iš

svetimųjų dievų Lietuva tegali laukti pražuties. Lygiu budu tuo bausiuoju laikotarpiu išryškėjo, koks neprotingas dalykas yra mėginti itikti svetimiešiams, kritikuojant savikius. Šitokie reiškiniai tėra tautinio nesusi-pratimo įrodymas. Už juos brangiai užmokėta praityje ir dar brangiai gali tekti užmokėti ateityje. Ir jei tam dar turi šioško tokio pasiteisinimo Europoje likę lietuviai, kuriems perspektyvos dažnai budavo užtemdomos tikrų žinių stoka ir kurie turėjo gyventi prievartos ir teroro aplinkumoje, tai šitokie pasiteisinimo neturime mes, kurie naudojames absoliučia laisve ir turime geriausias informacijas. Tad atsimindami, kad didžioji kova vis dar tebėra priekyje, kad Lietuvą vis dar tebeslegia bolševikiškoji verguvė, mes visomis išgalėmis turime ugdyti Lietuvoje pasiektą lietuvių solidarumą dvasiškai. Ta solidarumo dvasia, sugręstą su pasitikėjimu savomis, lietuviškomis jėgomis bei mūsų bylos teisingumo gaivinama, yra didžioji Lietuvos laisvės viltis. Tad ypatingai dabar bukime stiprus ir taurus, nes kaip tik dabar yra momentas, kuomet sprendžiamas ateities Lietuvos likimas.

Julius Smetona

LEGIONERIAI UŽTARIA MAŽESNIUS KRAŠTUS IŠNEŠĖ SVARBIAJĄ RESOLIUCIJĄ

Baltimore, Md.— Rugsėjo 23, 24 ir 25 Amerikos Legijono Marylando Departmentas čia laikė savo 27-tą metinę konvenciją. Bėgyje trijų dienų svarstė begančius reikalus, ir priėmė eilę rezoliucijų, kurių tarpe vienbalsiai priėmė ir sekamą rezoliuciją mažesnių šalių klausime:

At the Convention of the American Legion, Department of Maryland, held on the 23rd, 24th and 25th days of August, 1945, at Emerson Hotel, Baltimore, Maryland, the following resolutions were adopted:

WHEREAS the Allied Nations fought World War 1 to preserve democracy in this world, in which war many members of the American Legion alongside the sons of other nations, devoted their energy, their health and wealth, to save the United States of America and other lands and peoples of the world from enslavement by and tyranny of the undemocratic and imperialistic forces;

WHEREAS the United Nations fought World War 11 to liberate subjugated peoples, occupied lands and invaded countries from aggressor nations, in which war, likewise, members of the American Legion, alongside the sons of other nations, devoted their energy, their health and wealth, to save the United States of America and other lands and peoples of the world from ravishing by and cruelty of the totalitarian and inhuman dictators.

WHEREAS the warmaking forces of the reactionary countries were successfully defeated in this the most excruciating war, and the United Nations are about to meet at the Peace

Conference Table, to establish once and for all times a just, lasting and durable peace;

WHEREAS at the close of this war many lands were liberated and the peoples of these lands were given opportunity to establish government of their own choosing, while at the same time there are lands, peoples and countries, to whose soil the war same not because of any fault of theirs, yet such lands, countries and peoples are still under a foreign rule, influence and domination, and are not permitted to be free and independent, and to establish democratic governments;

WHEREAS it is unjust and inhuman to appease any power, be it even a member of the United Nations, at the expense and sacrifice of smaller unculpable nations; and

WHEREAS a lasting peace in this world can not prevail, unless it is based on true justice and restoration of freedom and independence to all lands and peoples who were self-governing before the Fascists and Nazis started the annexations rolling; and

WHEREAS the Atlantic Charter proclaimed and the provisions of the Charter of the United Nations "reaffirm faith in fundamental human rights, in the dignity and worth of the human person, in the equal rights of men and women, and of the nations, large and small";

BE IT RESOLVED, that the American Legion, Department of Maryland, in convention assembled, hereby voices its opposition against the forceful annexation of small countries by large countries, which small countries were helpful and sym-

pathetic with the United Nations' cause, and which small countries are able and willing to join the United Nations in upholding the principles of freedom, justice and democracy, and to adhere to the cause of lasting peace.

BE IT FURTHER RESOLVED that these Resolutions, when adopted by this Convention, be offered to the ensuing National Convention of the American Legion for adoption.

AND BE IT STILL FURTHER RESOLVED that these resolutions, when adopted by the National Convention of the American Legion, that copies thereof be forwarded to the heads of the governments of the countries which are members

of the United Nations, members of the Congress of the United States, to the Council of Foreign Affairs, scheduled to convene in London, England, where the same may be deliberated; and to the heads of the governments of all other lands and countries.

Šią rezoliuciją priėmė Amerikos Legijono Lietuvos departamentas, susirinkęs 154, Marylando Departmento nariams, adv. Nadas Bernaditus, dr. Adelbertas Zelvis, dr. Vincas Kvederas, dr. dr. A. Zelvis buvęs Prancuzijos ambasadorius. Amerikos vietiniai laikraščiai atsliepė apie šią rezoliuciją.

RAUDONAS SIAUBAS RYTŲ EUROPOJE

New York (LAIC)— Paskutinis Ann Su Cardwell's Bulletin, tarp kitko, duoda tokį vaizdą raudonojo šeimininkavimo Rytų Europoje.

"Lenkijos mašinerija, maisto ištekliai, gyvuliai, grūdai, visokeriopos atsargos, baldai, ofisų įrenginiai, fabriku įrenginiai ir viskas kas gali turėti šiokią-tokią pramonę vertę liko išvežta Sovietų Rusijon. Tas apima ir akmenis anglis. Vienoje vietoje Lenkams buvo pranešta, kad išvežama vien sudetingesnė mašinerija. "Zagrės ir akcijos" bus paliktos vietoje. Kurį laiką Lenkijoje laikytas britų karo belaisvis praneša pats savo akimis matęs žmones ariant įsikinčius į žagre.

Plešikavimas, banditizmas, ir vagilavimas yra paprastas dienos reiškinys. Jus, be abejo, skaitėte apie pasitaikiančius apilėšimus Amerikos ir Britų kareivių, kame nuo pastarųjų buvo atimti laikrodėliai, automatinės plunksos ir panašūs daiktai.

Atsiželgiant kad taip buvo pasielgta su neva Sovietų pripažintos draugiškos kariuomenės nariais, nesunku įsivaizduoti padėtį bėteisių lenkų. Bešališkų liudininkų pranešimu (ne lenkų) baimė aiškiai įrašyta žmonių veiksmuose ir veiduose.

Raudonarmiečių tarpe vyraujanti drausmės stoka, eilinių raudonarmiečių pamėgimas naudoti ginklą, vis didėjantis moterų niekinimas — vis tai aplinkybės, kurios raudonos okupacijos ir NKVD teroro sąlygoje gyvenimą krašte daro košmaru.

Su skurdu, epidemijomis, sisteminio nedavalgymo ligomis ir vargu, kiek gali, kovoja vietiniai savysalpos komitetai. Bet tas yra tik "lašas juroje". Jie šaukiasi pagalbos iš šalies. Paskutiniai pranešimai skelbia esant UNRRA Lenkijai šelpti komitetas randasi pakelinį į Varšuvą "pasitarimams su Varšuvos valdžia pradėti. . ."

Masiniai areštai ir deportacijos nesiliauja. Pirmon eilėn sumami teritorinės kariuomenės

kariai, buv. požeminio pasipriešinimo pareigūnai ir visi kareiviai bendro su jais turėjusių sąsajų ir Sovietų Sąjungai nesimpatizuojančių asmenų visą kraštą, nominaliai ma "lenkų prievartautą džiūs", o faktiniai NKVD doma mobilizacija ir "lenkų armija". Į SSRS poruotose srityse baimė amžiaus jaunimas laikomas SR piliečiais ir mobilizuojami į Raudonąją Karuomenę portavimai į Rusiją vokiečių korporuotose srityse stanciniai buvo palikti iš čių, į vakarus nuo kapos mos Kurzono Linijos.

Poezija

Hilaire Belloc, gimęs 1839 m. Anglijoje, mokėsis Anglijoje, 63 jis ir dabar gyvena Anglijoje. Šis netik šiaip knyga, o talikiška knyga leidžiama and Ward, New York. Neseniai jo poezijos rinkinys vadintą Sonnets and Verses, kuriame per suvirš du dešimt lapų surinkta jo sukurta, didaktiškos ir lyriškos, lėš, taip pat dainos, epigramos, Rinkinio knyga ir jis duoda kaip gerą tymo ir egrėjimosi turinį. Štai jo viena epigrama.

On a Puritan—
He served his God
fully and well,
That now he sees
his face, in hell.

Belloc buvo artimas katalikų rašytojo G. K. Ton'o. Belloc, dirbdamas laikraštininkas ir rašė gelyje sričių, yra pasėję rafinui, straipsnių, istoriškų ir poezijs. Jis bai žymus kritikai, loc'ą didžiausiu Anglijos iš gyvųjų tarpo, net už Masfeldo ir kelis dešimtmečius Belloc draugo šes proza. Ypač Belloc'as įvertinamas. Kall'as ir knygoje sudėtos pasak žinovų, nemirtingos tės kupinos.

Motorcyklio Istorija

(Tęsinys)
Magnetiškasis uždegimas pirmiausiai pasirodė 1908 metais, pirm to laiko visokis uždegimas rėmėsi ant batarėjų. Vėlesni du metai matė įvadą taip vadinamo lengvo svorio, motorciklio modeli. Šis motorciklis turi mažesnę motora, kurs yra paprastai dviejų cilinderių. Jo rėmas yra lengvesnės konstrukcijos, mekanizmas mažiau komplikuotas ir beabėjonės jo greitis sumažintas. Šis tipas yra dviejų ratų, vienok yra mėgiamas tų, kurie mėgsta jėgą ir greitį sumažintą. Žemesnė inicijalė kaina, ir žemesnės išlaidos, operavimui yra faktoriai, kurie ypatingai daugeliui rekomenduoja lengvojo svorio modelį.
Yra ganėtinai skirtingų nuomonių, kas liečia palyginimą našumo lengvųjų, ar diržinio vartyklio. Vienok didesnė dalis opinijos stovi už lengvųjų vartyklio puse, kaip įrodymas lengvųjų vartyklio didesnė išdirbystė šiandieninėms mašinoms.

Mokslas Kampe

KAUKURIEMS lengvoji deliams yra vartojami vartykliai, bet lengvųjų rasti viršija. Anksčiau motorciklio dienos vartykliai buvo didžiulio mi. Tačiau sunkus privertė pakeisti ir vartojimo.
Motorciklio išdirbystė roma šiandien kalbant didžiausios ir modernios dirbtuvėse randamos klostose Valstijoje. Senojo didžiausia dirbtuvė vartyklių išdirbystei yra Springfield, kurioje žmogaus, kurs pirmąsį deklė komercinė galimybė toje motorciklio dienos pasismaginimo ir slams. Jo bendrovė vartyklių \$12,500,000, apie 2,400 apskrių dirbo jo dviejose dirbtuvėse. Jo gamyba yra didžiausia, apie 25,000 mašinų Skaitlingi modaliai vartykliai reikalaujamos nami.

PERGALĖS PIKNIKAS!

SU MUZIKALIŲ PROGRAMU, PRAKALBOMIS IR LAIMĖJIM AIS

LIETUVOS HIMNAS

Lietuva, tėvynė mūsų,
Tu didvyrių žemė,
Iš praeities tavo sunys
Te stiprybė semia.
Tegul tavo Vaikai
Eina vien takais dorybės,
Tegul dirba ant naudos
Tau ir žmonų gerybės.

Tegul Saulė Lietuvos
Tamsumus prašalina,
Ir šviesa ir tiesa
Mus žingsniu telydi.
Tegul melis Lietuvos,
Doga mūsų širdyse,
Vardan tos Lietuvos
Tenybė težydi.

Prakalbą Pasakys

Inž. P. J. ŽIURIS

Lietuvai Vaduoti Sąjungos Pirmininkas, Lietuvių Misijos Atstovas Vašingtone ir Delegatas į San Francisko Taikos Konferenciją. Apart jo, kalbės ir kiti pasižymėję kalbėtojai.

PIKNIKAS ĮVYKS PRIEŠ PAT LABOR DAY
SEKMADIENY, RUGSĖJO (SEPT.) 2, 1945 M.

Tuojau Po Pietų

JURGIO BABRAUSKO PAVILIJONE

Prie Manville Gatvės — Leicester, Mass.

Valio! Visi į Amerikos Lietuvio Pikniką!

Į šį pergalės pikniką kviečiami dalyvauti visi Naujosios Anglijos Lietuviai ir Lietuvės, kad praleisti linksmai liuoslaikį, susieiti su savo pažyistamais ir išgirsti pasižymėjusių kalbėtojų kalbas.

Inž. Žiuris palies Antro Pasaulinio Karo eigą ir Lietuvos Nepriklausomybės klausimą sąryšį su Atlantiko Čarteriu. Taigi, nepamirškite ANTROS DIENOS RUGSĖJO. Kviečia visus Am. Liet. Pikniko Rengėjai DALYVAUK SIAME SVARBIAME POKARINIAME SUSIRINKIME

Programas prasidės apie 6-tą valandą vakare. Grieš Lietuvių pasižymėjusi Orkestra. Po programai seks Dovanų Laimėjimai. Laimėjusieji Dovanas gaus Vietoje arba bus pasiųsta laimėtojo adresu.

ŠEŠI DOVANŲ LAIMĖJIMAI

- Pirma Dovana 7-tos Paskolos Bonas \$25.00
- Antra Dovana (Pinigais) 10.00
- Trečia, Ketvirta ir Penkta Dovana po ..... \$5.00—15.00
- Šešta Dovana Amerikos Lietuvio Prenumerata 2.50

KELRODYS: Važiuodami per Worcesterį važiokite iki Miesto Rotužės, nuo čia imkite South Main gatvę ir važiokite tiesiog iki Webster aikštės, kur Main gatvė pasisuka į dešinę pusę; pavažiavę 9-tu keliu per kokią 15-20 minučių matysite į dešinę pusę sportų aikštę, gi skersai kelio į kairę geltoną plytų bažnyčią, čia pat po dešine yra pirmą Texeco gasolino stotis, kur bus prikaltos pikniko iškabos; tuojau už tos gasolino stoties imkite kelią po dešine, pavažiavę kokias dvi minutes pamatysite pikniko aikštę į kairiąją pusę, ten automobilių tvarkytojas parodys kur reikia automobilius pastatyti. Taipgi galima paimti Busus iš Worcesterio: iš 60 Foster gatvės Short Line Stoties, paskui Commercial, Front, Harding, Cambridge gatvės per Webster aikštę, su vardu Rochdale, Spencer, Springfield, Ware, kas valandą; kurie jus nuveš iki Manville gatvės, Leicesterį.

JEI LABAI LYTŲ, piknikas bus atkeltas į kitą sekmadienį.

šėjo 1-mą dieną, the United Nations, mbers of the Congre ited States, to the ncil of Foreign ducled to convene in gland, where the ny lands and count deliberated; and to šią rezoliuciją prany os Legijono Lietu, Marylande Depa, ai, adv. Nadas Adelbertas Želvis, a bus svarstoma cionalėj Konvencij 18, 19 ir 29, Čičaguo minėto Lietu egatais į konvenc arles Ozel, dabartin cas Kvederas, ad A. Želvis buvo Amėrikos vietiniai ūžiai atsiliepė apn ija.

RYTŲ EUROPA

iai, buv. požeimn reigunai ir visi kuo idro su jais turėję, Sovietų Sąjungai, o simpatizuoja asny q kraštą, domina "lenkų provincio os", o faktinai XX na mobilizacija į br nkų armiją". 1933 uotose artyse žiaus jaunimas kaku piliečiais ir modū audonajā Karimau tavitimai į Rusij tykorporuotose artye nčiai buvo pamoti i, i vakarus nuo tap s Kurzono Lėnjos.

oezija

Hilaire Belloc, gios oje, mokėsis Angly s ir dabar gyvena p netik šiap knyga ikiška knygy kėdik d Ward, New York, seniai jo poezijos dintą Sonnets and me per suvirš du ių surinkta jo s, didaktiškos ir taip pat dainos, gramos, Rinkinio jis duoda kaip pmo ir egrėjimosi t Stai jo viena epe

On a Puritan— He served his God fully and well That now he sees his face, in hell

Belloc buvo artima talikų rašytojo G. K'o. Belloc, dirbė kraštininkas ir rašylyje sričių, yra parafinių, straipsniams, oriškų ir poezijos i žymus kritikai a didžiausiu Angly gyvųjų tarpo, Masefield ir kėlio rumeje Belloc danga s proza. Ypač Belloc s įvertinamas. Kai knygoje sudėtos sak žinovų, nemir s kupinos.

Moksl ampe

RASO BITES

Kaikuriems lengro liams yra varojam rykliai, bet lengv stai viršija. Ant storicinio diense kliai buvo didin i. Tačiau sunkas ivertė pakeisti ar rtojimo.

Motorciklio išdirp ma šiandien kaku iausiose ir modė rbtuvėse randam se Valstijose. Sma iausia dirbtuvė p clių išdirbystei y d buvus ta, kur rringfield rogaus, kurs pms lė komercinė gaim jime motorcikly sismaginimo ir ums. Jo bendrovie \$12,500,000. Pie 2,400 apskri rbo jo dviejose rbtuvėse. Jo gam a yra didžiausie nie 25,000 mašini caitlingi modeliai, ūrius reikalavim ami.

EKSTRA

EKSTRA

VĒLIAUSIOS ŽINIOS IS LIETUVOS

Šioje žinių Santraukoje Skaitytojai Ras Daug Žinučių Apie Padėtį Sovietų Okupuotoje Lietuvoje

Su nežymiais skirtumais, panaši padėtis vyrauja per visą Sovietų okupuotą Rytų Europą. Į akis krenta beatodairinis ir organizuotas sovietų plešikavimas, komunistų "socialiai svetimų" elemento naikinimas ir nesiliaujantis žmonių mobilizavimas. Su įpatingu atsidėjimu naikinamas tautiniai susipratęs elementas. Santraukos gale, antrašte "RAUDONAS SIAUBAS RYTŲ EUROPOJE", duodamas vertimas iš New Yorko leidžiamo "Ann Su Cardwell's" biuletenio. Nors pagrindiniai ten rašoma apie Lenkiją, to nepaisant, atpasakotas vaizdas gali būti imamas kaip pavyzdys to kas darosi ir Lietuvoje.

Patrijų Medžiojimas Lietuvoje

Europa (LAIC) — Gegužės mėnesyje Sovietų okupantai per visą Lietuvą vykdė masinę besislapstančių patrijų medžioklę. Kaip pranešama, medžioklėje dalyvavo skaitlingi NKGB daliniai, lėktuvams padedant, "Oblava" apėmė ištisus miškuotus plotus. Kur nepadėjo lėktuvai, ten buvo griebtasi ugnies. Oblavos pasekoje liko išdeginti ištisi miškuoti plotai.

Masinis Vaikų Deportavimas Iš Pabalčio

Europa (LAIC) — Patikimomis žiniomis, pastaruoju metu iš Lietuvos, Latvijos ir Estijos į Rusijos gilumą išvežta 60,000 vaikų. Oficialiai skelbiama esą vaikai vežami "atostogoms". Tuo pačiu metu, vaikai iš SSSR gabenami į Pabaltį. Kaip matoma, eina dar savo mastu neregėtas "svietio maišymas".

Lietuvos Valstiečių Pinigai Maskvos Pataikunams

New York (LAIC) — Maskvos kontroliuojama spauda praneša apie Lietuvoje paskelbtus naujus nuostatus asmeninėms pensijoms gauti. Pagal tuos nuostatus pensijas pirmoje eilėje gaus apdovanotieji sovietų ordens, Stalino premijos laureatai, toliau — "turintieji ypatingų nuopelnų revoliucijoms, partijoms... srityse". Pensijoms pinigai, be abejojimo, eis iš valstybės išdo, taigi iš mokesčių, kuriuos sunėš Lietuvos valstiečiai, ir jie bus dalinami okupantų pataikunams. Tuo gi tarpu tikriesiems lietuvių tautos žadintojams, kitados kovojusiems su carų okupacija, dirbusiems dėl tikros Lietuvos laisvės, pensijos yra sulaukytos. Grįžta ankstybesnės carinės okupacijos dvasia, kada visokio carų pakalikai būdavo aprūpinami dvarais ir pensijomis, Lietuvos valstiečių sąskaiton.

KARININKŲ PUSKARININKŲ IR NAUJŲ MŪŠIŲ MOBILIZACIJA

Gautoms žiniomis, Lietuvoje sumobilizuoti visi karininkai-tiriosios tarnybos iki 60 metų amžiaus, atsargos karininkai-ligi 50 metų amžiaus, puskarininkai, vyrai gimę 1912-1926 metais ir pašaukti jaunuoliai 17 metų amžiaus.

Kiekvienas, perskaitęs šią žinutę, paklaus: "o ką tai reiškia? Jog karas Europoj jau užsibai-gė! Ir ištikrųjų, kame gi dalykas?"

Komisaro Pripažinimas - Lietuva Sunkiai Duodasi Sovietinama

New York (LAIC) — Minint okupuotos Lietuvos penkerių metų sukaktį, SSSR ambasados Washingtono leidžiamame biuletenyje buvo idėtas "Tarybų Lietuvos Liaudies Komisarų Tarybos Pirmininko" M. Gedvilo žodis. Jame Tarybos pirmininkas kalba, kad Lietuvos pramonė pradėjusi darbą "visu pilnumu". Toliau kalba apie žemės reformą, pabrėždamas jos kolektyvinę pradžią, vadinasi, grįžimą prie baudžiavos laikais tiek lietuvių privarginusios dvarų sistemos. Pabaigoje išskaldžioja dabartinius bolševikų uždavinius Lietuvoje: esą, reikia sustiprinti Sovietų ryšį su liaudimi, skatinti savanorišką bendradarbiavimą Sovietų veikloje, paruošti kvalifikuotus jėgas valdžios aparatui. Kad ir atsargiais žodžiais pareiškima, kad Lietu-viai nelinksta įsijungti į sovietinį veikimą, kad tautos ryšiai su Sovietais pernelyg silpnai, kad krašte truksta kvalifikuotų žmonių valdžios mašinerijai, nes, kaip žinoma, daugelis atsidūrė Azijos ištremime, arba gelbėdamiesi nuo okupantų, kraštą turėjo apleisti.

BIRŽŲ AMATŲ MOKYKLA

Kalbama mokykla, užėjus karui, savo veiklą buvo sustabdžiusi, bet dabar vėl pradėjo dirbti.

PASIBAISĖTINA TYLA

Ne vienas jau stato klausimą, kodėl, visus sovietų kariuomenės užimtas kraštus, tuojau apgaubia tyla. Nejaugi, ta didžioji tyla, kuri viešpatuoja pačioje Sovietų Rusijoje, nuplūsi taip pat ir visoj Vidurinėj Europoj. Matomai, kad taip, nes Latvija, Estija ir Lietuva jau atsidūrė už nepermatomos uždangos.

STATOMI NAUJI ĮSITVIRTINIMAI

Laikraščių žiniomis, Sovietai stato naujus įsitvirtinimus ir aerodromus Baltijos valstybėse, Lenkijoje, Čekoslovakijoje ir užimtoje Vokietijos srityse.

DR. K. GRINIUS

Buvęs Lietuvos Prezidentas p. Dr. K. Grinius, vokiečių okupacijos metu, liko, kaip Nepriklausomos Lietuvos šalininkas, išsiųstas iš Lietuvos į Vokietiją.

REKVIZICIJOMS GALO NESIMATO

Vokiečiai, pasitraukdami iš Lietuvos, kiek tik spėjo, plėšė kraštą, o raudonoji armija, taipgi stengesi neatsilikti nuo savo pirmtakų, todėl atima, kas beliko, kitaip sakant, paskutinį duonos kasnį.

Be to, nereikia pamiršti, kad Lietuva šiame pasauliniame kare jau tretį kartą tampa skėrių užpulta: du kartus iš Azijos ir vieną kartą iš Centralinės Europos.

Tuo budu, kas galėjęs Lietuvoj belikti. Jog ir kiekvienai atsargai galas prieina, kuomet reikia ne viena, bet kelias rekvizicijas ir apilėšimus pakelti. Taip kad, net prie didžiausio taupumo bado šmekla atsisojta prieš Lietuvos gyventojus.

VILNIAUS AMATŲ MOKYKLA

Ši mokykla veikia ir joje pris-kaitoma apie 250 mokinių.

LAVAL KALBA

Paryžius, Prancuzija—Pierre Laval laike maršalo Petain teismo pripažino kad jis sakęs, "Čia kur mes nuverčiam Prancuzų Respubliką," kada išleido įstatymus pastatancius Petain kaip ir diktatorium. Jisai gynėsi, kad pasakymas buvo juokais pasakytas. Jo paveikslas fotografuotas Palais de Justice, Paryžiuje.

LIETUVIO VILTIS

Nors rusų ir prislėgtas bei kankinamas, lietuvis, išlikęs gyvas Lietuvoje, gali turėti viltį, dalykams pasikeitus, laimingesnės ateities.

Jog lietuviu siela rado budų savo tautinę kultūrą auklėti sunkiausiose sąlygose. Vargė suauostomis lietuviu dainomis gerėjusi net pasaulinis poetas Goethe.

Tikėkim, dabarties varguose lietuvis kuri kitą vertą pasigerėjimo dainą.

IDA SAVICKIENĖ

Turimomis žiniomis, Ida Savickienė, buvusio Lietuvos Iga-lioto Ministerio: Rygoje, Stockholme ir prie Tautų Sąjungos — p. J. Savickio žmona, vokiečių tapo nužudyta.

MYKOLAS ROMERIS

Lietuvos Pasiuntinybės Va-singtono š.m. biuleteny Nr. 17 (53) pažymima, kad mirė Lietuvos Universiteto profesorius, Mykolas Romeris.

Velionis studijavo Paryžiaus Universitete ir buvo Vakarų Europos kultūros žmogus.

Be to, jis yra daugelės knygų teisės klausimais autorius, bet vienas iš didžiausių jo darbų Lietuvos teisinę literaturoje, tai bus jo knyga-Konstitucinė Teisė.

Taip pat, jis buvo pakviestas atsilankyti su paskaitomis į Sorbonos Universitetą Paryžiuje ir 1933 metais, sprendžiant Lietu-vo bylą Haagos Tribunale, jis buvo jo nariu.

Apart to, paskutiniuju laiku, jis buvo išrinktas Vytauto Di-džiojo Universiteto Kaune rektorium bei dėstė, kalbame Uni-versitete, konstitucinę teisę.

Be to viso, jis buvo dar ir Lietu-vių-Prancuzų Draugijos Pir-mininku.

RUSIŠKAS UŽRAŠAS "SOVIETŲ LIETUVOS" HERBE

New York (LAIC) — Sovietų Ambasados biuletenis, leidžiamas Washingtono, savo skiltyje išspausdino atvaizdą "Sovietų Lietuvos" valstybinės emblemos — herbo kuris dabar priva-lomai lietuviams primetama vieton amžiais nustatyto Vyties. "Sovietinės Lietuvos" herbas, panašiai kaip ir kitų sovietinių respublikų, centre turi piatuvą su kuku, viršų raudonąją žvaigždę, o aplinkui varpų ir ažuolo lapų vainiką. Dešinėje Vainiko pusėje padėtas rusiškas užrašas: "Proletaryj vseh stran soediniaities" (visų šalių proletarai vienykitės). Tai dar vienas įrodymas kad Lietuva raudonųjų bosų laikoma tik vienu iš įrankių Sovietijos imperialistiniams tikslams siekti, supranta-ma, prisidengiant proletariata solidarumo obalsiais.

Kas Girdėti Iš Vilniaus Radijo Stoties

New York (LAIC) — Lietuvos Pasiuntinybės biuletenyje pranešama, kad Vilniaus radijo stotis, savo "darbo dienomis" gausiai davinėjo karo naujienas, komunistų propagandą ir rusišką muziką, ypač pabrėžiant, kad Lietuva dabar įjungta visiems laikams į Sovietų Sąjungą. Minint Lietuvoje veikiančių žmonių pavardes, dažnai vardinamos rusiškos pavardės, kaip Vetrov ir t.t. Kalbant apie Klaipėdos miestą, suminėta, kad iš rytų atkeliavusių pareigūnų pastangomis ten jau suorganizuota komunistų partija ir jos komite-tas. Toliau buvo pranešta apie numatytą "Sovietų Lietuvos" konstitucijos pakeitimą, įvedant labiau centralizuotą kontrolę. Buvo garsinama, kad Paleckis apdovanojo ordenuis "pasižymėjusius lietuvius", kurių tarpe minimi tokie lietuviai kaip Morozov, Kapralov ir kiti. Garsinami veiklūs Lietuvoje komunistinio jaunimo vadai ir organizatoriai, kaip Mironcov, Sroll ir panašus. Kalbant apie ukio reikalus, buvo pabrėžta, kad ankstybesnė ukinė sistema Lietuvoje bus likviduota.

Pranešime apie Vilniaus radijo mokyklą, buvo suminėtos pavardės Baukov, Mitronov ir t.t. Kartais varoma propaganda už jungimąsi prie sovietinės sportinės veiklos. Ypač buvo propaguojamas pašliužu (ski) sportas. To sporto instruktorių, tarp kitko, minimas "daugas Timofeev", Rokiškio komunistų jaunimo ratelio sekretorius. Žodžiu, kartu su komunizmu, pilnu tempu varomas ir rusifikavimas.

GRIUVESIAI

Ateinančios žinios skelbė, kad Leipalingės miestelis karo tapo visai sugriautas.

SOVIETŲ AMBASADOS BIULETENIS

Washington (LAIC) — Penk-tiems Pabalčio okupaciniams me-tams paminėti, liepos 31d. Sovietų Ambasados biuletenis pašven-tė net 3 specialius straipsnius — "Sovietų Estijos Atgimimas", "Sovietų Latvijos Pažanga", ir "Grazinta Lietuva". Straipsnių autoriais pažymėti Komisarų Tarybos Pirmininkai A. Weimer (Estija), V. Lacin (Latvija) ir M. Gedvilas (Lietuva).

Maskvos pastumdėlių pavardžių nepaisant, galima būti tikri, kad tikruoju straipsnių autoriu yra Maskvos komunistinė centralė.

42 Kartų Bolševikų Tardyta

New York (LAIC) — Iš Euro-pos praneša, kad amerikiečių, britų ir prancuzų zonos yra apie 250 lietuvių kunigų, kurie ar tai buvo nacių prievarta iš-gabenti, ar čia pasitraukę gelbėdami savo gyvybes nuo bolševikų. Kaip žinome, bolševikų okupacijos metu buvo vedamas sistematingas dvasininkų persekiojimas. Jau 1940m. spalį 2d., einas Vidaus Reikalų Komisarų pareigas F. Gladkovas, iš-leido instrukciją Lietuvos GPU skyriams, kad būtų renkamos žinios apie visus Lietuvos dvasininkus, vienuolius, stebint jų įtaką į žmones, sekant, kaip jie mokina vaikus religijos, stengiantis jų tarpe verbuti netgi agentus — pranešėjus policijai. Veliau, 1941m., sausio 21d. Vidaus Reikalų Komisaras Guzevičius vėl išleido GPU skyriams slapta instrukciją, reikalaujant sudaryti sąrašą visų Lietuvoje esančių bažnyčių ir koplyčių, sąrašą visų kunigų, reikalaujama iššnipinėti, ar nėra kokių nesu-tarimų jų tarpe, ką būtų galima panaudoti išplečiant jų tarpe tarpusavius nesutarimus ir t.t. Tų pačių metų balandžio mėne-eyje įvairiose Lietuvos vietose bolševikų sudarytieji Vykdomieji Komitetai gavo slapto in-strukcijas išgauti iš kunigų pa-rašus, kad jie nei bažnyčiose, nei

privačiuose namuose tikybos nemokys. Kaip žinoma, per pirmąją bolševikų okupaciją buvo kalinama 18 lietuvių kunigų, Si-biran išvežta daugiau kaip 10 ir nužudyta 15. Tas nežmoniškas okupantų elgesys ir paveikė, kad iš 1,800 Lietuvos kunigų, artėjant antrajai bolševikų okupacijai, apie 250 pasitraukė užsienin.

Vienas iš jų neseniai gautame laiške, taip aprašo savo pergyvenimus. "1941m. balandžio 25d. bolševikų buvau suimtas, ikyriai tardytas naktimis (per du mėnesius turėjai 42 tardymus, trukusius maždaug po 8 valandas), žiauriai kankinamas o ka-rui su vokiečiais kilus, automobili išvežtas Minskan (du kartu troškau dėl oro stokos). I. ten su didžiule kolona vartytas Mohi-levo link, pakeliiui prie Gervenės šaudytas, bet tarp lavonų išli-kau gyvas. Nuo birželio 27 iki liepos 3 dienos slapsčiausi su broliu pelkėse, badaudamas ir mirkdamas vandenyje, kol per frontą su įvairiais nuotykiiais, prasimušiau ir pasiekiau Kau-ną. ...."

MENKAS DERLITUS EUROPOJE

Londonas (LAIC) — "The Economist" žurnale jautv derlitus Europoje ir taisy atrodo labai prasmingai. Tais atrodo labai prasmingai. Tais atrodo labai prasmingai. Tais atrodo labai prasmingai.

PRINCESE M. RADVILO

Aukščiausi suminėta, kaip gi praneša, kad nancionis iš Prilubų, ja, žinomiomis mirė Princese delena Radvilaitė (Radvilaitė) lusi iš senos Lietuvos šeimos.

Velionė išgyveno apie šimtus su viršum metų pelnus Lietuvai buvo ta Lietuvos garbės taisy.

LIETUVIAMS SKAITYKITE IR PLATINKITE AMERIKOS LIETUVIS.

ISIGYKITE TIMELESS LITHUANIA KNYGĄ

Knyga parašyta anglų kalboje. Viršeliai, apdėtos knygos vokų, atspausdinti trijose spalvose. Lietuvai Vaduoti Sąjunga. Knyga didelės svar-todel pageidautina, kad kiekvienas lietuvis suprantąs anglų kalbą, o ypatingai čiagimė, kas mas, turėtų tą knygą išgyti, kad turėjus is-taktus savo archyve.

TIMELESS LITHUANIA knygą parašė Dr. J. C. Norem, Suvienytų Valstijų Ambasadorius. Knyga susideda iš 300 puslapių, iliustruotų kliniuose viršeliuose.

Kaina \$3.00; su persiuntimu—\$3.50. Kreipkitės į:

AMERIKOS LIETUVIS 14 Vernon St. Worcester, MA

ANTROJI NAUJA KNYGA "KAIP JIE MUS SUŠAUDE"

Po antgalviu "Lithuania Under the Sickle and Hammer"

Susidedanti iš 80 puslapių su paveikslais, su Petruičio biografija ir su Lietuvos istorijos knygą išleista angliškoje kalboje. Užsisakyti platinimui. Vienos knygos kaina \$1.00; 6 kny-gų siduoda už \$5.00. Štai čia pateikiame tos kny-gų aprašymo sutrauką:

Kurie skaitėt Lietuvos Kariuomenės Pabaltio JONO PETRUIČIO aprašymą jo bašiu pergyvenimais bolševikų enkavedistų naguose—kuris su šimtais Lietuvos buvo varomas iš Kauno kalėjimo į šaudymui, atsimentene viską tą ką svetimi užgrobė musų senąją tėvynę, pasiryžo su jos gimtinio krašto Lietuvos ir Rusiją nukankinti. Šaudymui, atsimentene viską tą ką svetimi užgrobė musų senąją tėvynę, pasiryžo su jos gimtinio krašto Lietuvos ir Rusiją nukankinti. Šaudymui, atsimentene viską tą ką svetimi užgrobė musų senąją tėvynę, pasiryžo su jos gimtinio krašto Lietuvos ir Rusiją nukankinti.

Su užsakymu siųskite pinigus. Vieną knygą už \$1.00; 6 knygas už \$5.00. Jusų darbas ir jimas bus Lietuvai naudingas!

Užsisakant abi knygas ant sykio, pasiųskite \$4.00 ir apmokėsite pašto pasiuntimo lėšas. AMERIKOS LIETUVIS 14 Vernon St. Worcester, MA

DUDOS DUONA TAI SKANI

Dudos duona tai skani,
Giria jauni ir seni;
Nuo duonos tyros ruginės,
Worcesterio skaisčios merginos.
Duona minta visas svietas,
Jai ant stalo pirma vieta —
Duonos, sviesto ir kavos,
Pusrytėliams lig valios!

NATIONAL BAKERY CO.
(Antanas Duda, Sav.)
12 Ashmont Ave. Tel. 2-5336 Worcester, Mass.

GLO-LURES ... Apply Science to Fishing

Instantly Attached to Your Favorite Bait... or Used Alone

NO MATTER WHERE YOU FISH—in Fresh or Salt water—once you cast or troll with a GLO-LURE you'll never be without one. GLO-LURES retain their highly luminous properties for years. These big, shiny fellows can't resist 'em... day or night.

Get a NEW, IMPROVED GLO-LURE

Thousands of enthusiastic fishermen use and praise GLO-LURES. Start catching YOUR limit EVERY time you fish. Order the amazing new GLO-LURE today. Only \$1.00 each, postpaid. Double your money back if you're not satisfied with results.

Always Fish With Light Drums Moths

CATCH BIGGER FISH and MORE of 'Em

GLO-LURE CO., Dept. SC, 3405 N. Clark St., Chicago 13, Ill.

BIZNIS - POLITIKA - SPORTAS

ENKAS DERIUS
ROPOJE
Londonas (LAIC) —
he Economist
ry derius Europoje
s atrodė labai pra
ropoje ir Balkanu
strofiniai pra
ir Pabaltija
iežastis — kar
vienas yra tas vadinamas
ventorių išlaskym
do užplusti Europą ir prie
sėta pervėlai. Kit
seja buvo neįmanoma
arklių ar padarų
RINCESE M. RAD
Aukščiaai suminė
s, taip gi praneša
nėnėmis iš Fribr
žiniomis mirė Pr
lena Radvilaitė (R
si iš senos Lietu
imos.
Velionė išgyveno
nts su viršum bet
lhus Lietuvai bur
Lietuvos garbė
LIETUVIAI
KAITTYKITE IR PL
AMERIKOS LIET
Dabartinė Rusija su pasidi
šiuo vadina savo valdžią
Proletariato Diktatura". To
savo pasivadiniu ji pati
kai pasisako, kad tvarkyti,
reikalus proletariato val
ybėje būtina yra reikalinga
gari, griežta diktatura, nes
gvedos, gaujos kitaip nesut
arkys. Tai yra žemiausias
moniu luomas ne vien ekon
niai, bet taipgi ir intelektual
i, ir dvasiniai. Tikrenybėje
e dvasios ir neturi, nes dabar
iš Rusijos valdovai atėmė iš
proletariato tikėjimą, o su n
kimu tikėjimo neteko ir dva
s. Tad ir nestebėtina, kad iš
tikimū šaltinių tenka nigrast
paunama žinių, kad raudon
niečiai mūsų senoje tėvynė
Lietuvoje ir kitose jų užim
se šalyse žveriskai plėšia, ati
š gyventojų visokį turį ir
viliškai puola, niekina mote
Beabėjonės panašių dalykų pa
vime ir mes amerikiečiai, jei
s "proletariato", arba aiš
variantant gavedos, gaujos
ktatura užvaldytų šią šalį.
Tėmė kas dėjos Amerikos
ntuose, kuomet tapo pas
lta karo paliaubos su Japo
i. Tuoj miestų gatvės virto
kūlyniais. Gaujos vaikėzų
lėjo laužyti tvoras, kurti
ntus, daryti visokias iškad
net miestų valdžios turėjo
nties griežtų priemonių, kad
ntas suvaldyti. Iš to aišku,
ir Amerikoje nestoka pro
kariatiško elemento.
Tūčiau nebandykite įsivaiz
inti ir suprasti, kad mano įsi
nimas yra, jog visa rusų
andis, visuomenė yra viena
proletarų gauja ir kad ji pati
pasirinko tokia būti. Vi
ne! — Štai turii po ranka
katininių žinių, kurios parodo
kai ką kita ir patikrina, kad
kar buvusio karo išvakarėse
vo paskelbta, jog Komsomol
(bolševiku įsteigta jaunimo
rganizacija) turėjo tik 12 mi
onų narių, nors šalyje randasi
0 milijonų komsomoleiško am
aus jaunimo. Nuo to laiko ka
nomenėn paimti jaunuoliai bu
verčiami dėtis prie to jauni
judėjimo, bet 1943 metų ga
pasirodė, kad iš 40 milijonų
jų jaunimo, tik septyni mili
is ir pusė prisidėjo prie val
ntis inspiruojamos komsomol
rganizacijos.
Iš abelno 183 milijonų Rusijos
ventorių skaičiaus (prieš ka
tik trys milijonai, devyni
ntai tukstančių rusų priklaus
vieninteliai komunistinei,
ntiniai valdančiai partijai,
ntai tik vienai leidžiama gy
nti. Suprantama tą skait
sudar valdininkai ir val
s darbininkai. Iš to aišku,
ir proletarai yra išskirti iš
ntos operavimo.
ntant šias skaitlines, savai
pradeda daryties aišku, ko
Rusijoje yra įvesta tokia
nta cenzura, kad net ma
ntais žinėlės iš ten neišlei
ama ir jokių kitų šalių laik
čių korespondentų neįsilei
ama. Mat laikraščių kores
ntantai galėtų nušviesti laik
uose vergišką rusų visuo
ntės padėtį. Iš to galėtų kil
alankus rusų liaudžiai užsė
sentimentas, kad eiti jai
albon ir padėti jai nusikra
bolševikų vergiją. To la
ntai ir bijo Maskvos "prole
nto" diktatoriui.
nterods, kelios dienos atgal te
ntastebėti vienam laikrašty

LIETUVOS NEPRIKLAUSOMYBĖS PROLOGOS

Rašo S. BUGNAITIS

reitamė pašnekesy ieškojo
atsakimą į klausimą, kas
vienas yra tas vadinamas
munizmas", kurs iš Rusijos
do užplusti Europą ir prie
sėta pervėlai. Kit
seja buvo neįmanoma
arklių ar padarų
RINCESE M. RAD
Aukščiaai suminė
s, taip gi praneša
nėnėmis iš Fribr
žiniomis mirė Pr
lena Radvilaitė (R
si iš senos Lietu
imos.
Velionė išgyveno
nts su viršum bet
lhus Lietuvai bur
Lietuvos garbė
LIETUVIAI
KAITTYKITE IR PL
AMERIKOS LIET
Dabartinė Rusija su pasidi
šiuo vadina savo valdžią
Proletariato Diktatura". To
savo pasivadiniu ji pati
kai pasisako, kad tvarkyti,
reikalus proletariato val
ybėje būtina yra reikalinga
gari, griežta diktatura, nes
gvedos, gaujos kitaip nesut
arkys. Tai yra žemiausias
moniu luomas ne vien ekon
niai, bet taipgi ir intelektual
i, ir dvasiniai. Tikrenybėje
e dvasios ir neturi, nes dabar
iš Rusijos valdovai atėmė iš
proletariato tikėjimą, o su n
kimu tikėjimo neteko ir dva
s. Tad ir nestebėtina, kad iš
tikimū šaltinių tenka nigrast
paunama žinių, kad raudon
niečiai mūsų senoje tėvynė
Lietuvoje ir kitose jų užim
se šalyse žveriskai plėšia, ati
š gyventojų visokį turį ir
viliškai puola, niekina mote
Beabėjonės panašių dalykų pa
vime ir mes amerikiečiai, jei
s "proletariato", arba aiš
variantant gavedos, gaujos
ktatura užvaldytų šią šalį.
Tėmė kas dėjos Amerikos
ntuose, kuomet tapo pas
lta karo paliaubos su Japo
i. Tuoj miestų gatvės virto
kūlyniais. Gaujos vaikėzų
lėjo laužyti tvoras, kurti
ntus, daryti visokias iškad
net miestų valdžios turėjo
nties griežtų priemonių, kad
ntas suvaldyti. Iš to aišku,
ir Amerikoje nestoka pro
kariatiško elemento.
Tūčiau nebandykite įsivaiz
inti ir suprasti, kad mano įsi
nimas yra, jog visa rusų
andis, visuomenė yra viena
proletarų gauja ir kad ji pati
pasirinko tokia būti. Vi
ne! — Štai turii po ranka
katininių žinių, kurios parodo
kai ką kita ir patikrina, kad
kar buvusio karo išvakarėse
vo paskelbta, jog Komsomol
(bolševiku įsteigta jaunimo
rganizacija) turėjo tik 12 mi
onų narių, nors šalyje randasi
0 milijonų komsomoleiško am
aus jaunimo. Nuo to laiko ka
nomenėn paimti jaunuoliai bu
verčiami dėtis prie to jauni
judėjimo, bet 1943 metų ga
pasirodė, kad iš 40 milijonų
jų jaunimo, tik septyni mili
is ir pusė prisidėjo prie val
ntis inspiruojamos komsomol
rganizacijos.
Iš abelno 183 milijonų Rusijos
ventorių skaičiaus (prieš ka
tik trys milijonai, devyni
ntai tukstančių rusų priklaus
vieninteliai komunistinei,
ntiniai valdančiai partijai,
ntai tik vienai leidžiama gy
nti. Suprantama tą skait
sudar valdininkai ir val
s darbininkai. Iš to aišku,
ir proletarai yra išskirti iš
ntos operavimo.
ntant šias skaitlines, savai
pradeda daryties aišku, ko
Rusijoje yra įvesta tokia
nta cenzura, kad net ma
ntais žinėlės iš ten neišlei
ama ir jokių kitų šalių laik
čių korespondentų neįsilei
ama. Mat laikraščių kores
ntantai galėtų nušviesti laik
uose vergišką rusų visuo
ntės padėtį. Iš to galėtų kil
alankus rusų liaudžiai užsė
sentimentas, kad eiti jai
albon ir padėti jai nusikra
bolševikų vergiją. To la
ntai ir bijo Maskvos "prole
nto" diktatoriui.
nterods, kelios dienos atgal te
ntastebėti vienam laikrašty

žinutę, kad po ilgų derybų Ru
sijos valdžia sutikus įsileisti po
vieną korespondentą į Lenkiją,
Bulgariją ir Romaniją. Kodėl
toks mažas ir taip apribotas
skaičius, tik po vieną korespon
dentą į kiekvieną šalį? Aišku!
Neįsileisti nei vieno, negerai.
Gali užsieny kilti įtarimai, ne
pasitikėjimai, o tas užsieny pa
sitikėjimas bolševikams vis-gi
šiek-tiek reikalingas, kad gauti
paskolos atsistatymui apdauž
tos militarės mašinos. Tad rei
kia įsileisti nors po vieną, o
tiems vodka — (degtinė) ir vai
šėmis bus galima šiaip-taip ap
svaiginti galvas, kad jie nu
pieštų "bolševikų tvarką ku
gražiausiomis varšomis. Tuom
tarpu tose šalyse bus tiesiamas
stiprus slaptojos policijos tink
las, kad niekas tenai nebedrįs
netik pasisakyti prieš Rusijos
tvarką, bet ir pāmisllyti, nes bol
ševikai pat ir mintis įspėja, ku
rie prieš juos mano ir tokjus
greit likviduoja, sušaudo. Vė
liaus, suprantama įvyks "bal
savimai", kurie įvyko Lietuvoje
ir kitose Pabaltės valstybėse, o
rezultatai bus paskelbta, kad
to šalys luosai ir laisvai nuba
savo prisidėti prie Rusijos.

Nesinorėtu manyti, kad A
merikos, Anglijos ir kitų de
mokratinių nusiteikusių šalių
diplomatai, vadai būtų virtę to
kiais demokratijos ir laisvės iš
davikais ir leisti taip lengvai
bolševikams pasmaugti laisvės,
demokratijos idėją jų užimtose
šalyse. Jei einant karui buvo
parodyta bolševikams nusileidi
mų, tai vien dėlto, kad nesu
trūkdžius karo veiksmo žygius
ir pastatyti į pavojų pergalę.
Bet dabar karui pasibaigus gali
ma tikėtis, kad bus iš bolševi
jų pareikalauta aiškiau pasisa
kyti apie savo siekius ir tikslus
jų užimtose ir kontroliuojamo
se šalyse.

Sovietų vadovybė praveda
kompanijas — bei vėjus padidi
nimui partijos, bet partijon
priimama vien taip vadinami
"ištikimieji". Tačiau Rusijos
bolševikai visad prisilaiko Leni
no teorijos: "Rusija carų lai
kais buvo valdoma tik 150 tuk
stančių dvarininkų. Tai kodėl
240 tukstančių bolševikų negali
valdyti Rusiją?"

Iš to išeina išvada kad Stalino
valdžia yra diktatura ant prole
tariato, o ne proletariato dik
tatura ant kapitalizmo. Jo val
džios galia peima ne nuo valdo
mų, bei atsiklausimo tų, ku
rių vardu ji yra pasivadinus ir
diktuoja savo valią visai rusų
tautai. Tikrumoje galima saky
ti, kad proletariatas ir neturi
to sugebėjimo, bei protinės jė

gos, kad duoti bile kuriai val
dančiai partijai patarimus, kaip
geriaus būtų tvarkyti šalies rei
kalus, nes kaip augščiaus minė
jau proletariatas reiskia žemia
sį kultūros atžvilgiu visuome
nės elementą — luoma.
- S. Bugnaitis

SALIGATVIO KAVINĖ BE PATARNAUTOJŲ
Manila, P. I. — Trys amerikoni kareiviai pasilinksmina prie namo Maniloj. Šios bonkos yra lengvos ir civiliai tokias gaus netrukus. Iš kairės į dešinę: Joseph Badenilli, Arlington, Virgija; Chester Midka, Chicago, Illinois; Martin Dees, Latta, S. C.

KIEK KAINUOJA RACIJONAVIMO IR KAINŲ KONTROLĖ

Office of Price Administra
tion arba OPA yra tas barjeras
kuris sulaiko infliaciją arba ne
suvaldomą prekių kainų kilimą
ir dolerio perkamosios galios
kritimą. Labai įdomu žinoti
kiek mums, amerikiečiams kain
uoja išlaikyti šią įstaigą, kuri
rupinasi palaikyti prekių kainas
ir nuomas normaliam stovy ir
užtikrinti teisingą esamų pro
duktų paskirstymą. Pati OPA
įstaiga tą apskaičiuo ir štai re
zultatas: skaitant grynais pi
nigais, nuomų kontrolė ir įvairių
produktų racijonavimas ameri
kiečiams kainuoja tik \$1.33 kiek
vienam asmeniui metams. Tai,
palyginti, labai mažai; ir kai
kurie žmonės mano kad net per
mažai, ypač žinant tą milžinišką
darbą kurį OPA atlieka. OPA
išlaikymas mums mažai kainuo
ja dėl to, kad daugybę gerų kra
što piličių savo noru pagelbsti
šiai įstaigai ir atlieka didelę dar
bo dalį.

Iš to \$1.33 asmeniui reikia iš
laikyti visą įstaigą ir tvarkyti
visą darbą; padengti visas išlai
das Washingtono, apygardų, ap
skričių ir 5,569 vietinių skyrių.
Tas apima visus OPA darbus:
racijonavimą įvairių produktų,
kainų ir nuomų kontrolę, prižiū
rėjimą, kad OPA patvarkymai
butų vykdomi, išsiuntinėjimą

patvarkymų pataisų ir naujų pa
tvarkymų, įvairių informacijų
paruošimas ir išsiuntinėjimą.
Racijonavimas, kuriam eina
23c iš to \$1.33, yra ne vien tik
išdalinimas milijonų racijonavi
mų knygučių gyventojams. Pir
miausiai, šiam skyriui įvairios
teikimo agenturos praneša kiek
kurių produktų gali duoti civi
liams. OPA racijonavimo skyri
us tuoj sudeda ir paskirsto
pagal gyventojų skaičių. Kada
tų produktų atsarga padidėja ar
sumažėja, OPA įstaiga tuojaus
padaro pataisus.
Kainų kontrolė yra kitas kom
plikuoats OPA darbas. 1944m.
tas darbas amerikiečiams kainuo
jo po 17c metams. Pernai OPA
kainos apėmė beveik visus pro
duktus. Apie 1/8 produktų tu
rėjo nustatytas aukščiausias
kainas. Specialus OPA kainoms
tirti skyrius turėjo peržiūrėti,
perskačiuoti ir pertvarkyti apie
1,000 produktų kainas kas trys
mėn. laiko, ir tuos naujus pat
varkymus bei kainų lenteles pa
ruošti ir siust.
Butų nuomų kontrolės progra
ma apima apie 15 milijonų namų
ir butų nuo Maine valstybės iki
Pietinės Kalifornijos. To sky

Lietuvis U. S. A. Cento Kurėjas

1871 — 1924 — 1945 M.
Nesiras turbūt pasaulyje nė vieno tokio žmogaus,
Kuris nesvajotų, ar nemegtų turėti daug pinigų,
Tačiau retai tėra tokių asmenybių, žingeidulių,
Kuriems būtų įdomu ir naudinga žinoti pinigijos istoriją.
Kiekviena pasaulio tauta turi pėdsakus savo praeities,
Atžymėtus josios istorijoje, meno srytyje, madose, kalboje,
Tokios pat žymės yra visur išreikšiami ir pininguose: kaulinių,
Varinių, sidabrinų, auksinių ir įvairių popierinių išvaizdoje.
Nenoriu čia kalbėti plačiau apie kiekvieno piningėlio
įdomią, žingeidžią praeitį, tas darbas yra tikrų numizmatų,
Aš trokštu prabilti vieną-kitą žodelį apie U. S. A. centą
Varinį, kuris labai artimai rišasi su mūsų lietuvių tauta.
Ne vienas nustebęs gal sužinojės, kad "Lincolno" cento
Tėvu, arba jo modeliu kurėjū, yra mūsų brangus tautietis—
Lietuvis, Viktoras Domas Baranauskas—Brenner,
Gimęs birželio mėn. 12 d., 1871 m. Šiauliuose, Aukštaičių Lietuvoje.
Budamas antspaudų dirbėjas ir graviruojuo sunumi,
Jaunas ir gabus Viktoras dirbo savo darbsta-tvėlio dirbtuvėj
Išvyk šiauliuose, vėliau gi Kaune, bet verslo-amato konkurentų
įskystas rusų žandarų valdžiai, 1890 m. atvyksta čia į Ameriką.
Tuojau atsižymi svetimaučių tarpe savo gabumais aukštais
Skulptūros ir gravitūros srytyse, todėl visai ir nenustabu,
Kad už įžymių piningų, medalių modelius, ypač Beethoveno,
Pasaulinėse parodose 1901-8 m. Buffalo, St. Louis, Paryžiuje gauna pir
Kaipo įžymiai asmenybei net pats prez. Theod. Rooseveltas [masias dovanas.
Jam pozavo 1908 m. sudarymui Panamos kanalo mēdaliu,
Trumpai tarant—jo darbų kuriniai yra puošiami Paryžiaus,
Liuksemburgo, Miuncheno, New Yorko, Chicago muziejai piningų.
Praslinkus gyvavimo amžiu U.S.A. "Indijono Galvos" centui,
1909 m. tapo viešai paskelbta naujo cento modeliuo kompeticija,
Ir iš tukstančių tokių padarytų, buvo genijalaus tautiečio
Viktoro Brenner'io, "Lincolno" modelis buvo pasirinktas viešai.
Jo pagerbimui ten tarpe gražių kviečio varpų, apačioje
Ir yra atspausdinta jo vardaraidės "V. D. B.", aiškiai labai
Net ant 22,350,000 centelių, o nuo 1918 m. iki šiandien po Lincolno
Petimi, labai mažytėmis raidelemis, vos padidinamu stiklu tematyti.
Daug dar praklinių, įvairių piningų, medalių modelių
Jis yra sukūręs gabiai, užtat U.S.A. Valstybės Izdo ministerijoje
Jo šaunus paveikslas kaba šale "Lincolno cento" gražaus,
Ir skelbia garbingo Aukštaičio, Lietuvos vardą ir skelbs amžinai.
Jis buvo taipgi didis žinovas, net pasaulinė garsenybė,
Numizmatikos ir Filatelijos labai įdomiose srytyse,
Ir nepaisant savo vardo garsaus, sykiu ir vietos aukštos,
Jis visuomet pasiliko uolus katalikas ir veiklus patrijotas—lietuvius.
Visuomet įtempto darbo spēkos ir visai netikėta staigi liga,
Pakirto jo jau ir taip iš prigimties silpnoką sveikatą,
Taigi, sudėjęs savo kilnaus darbo gražiausius vaisius
Ant aukuro žmonijos gerovės, mirė gegužės 5 d., 1924 m. New Yorke.
Didi garbė yra mums, Amerikos lietuviams, garbė ir Lietuvos
šiauliams, kad iš mūsų pačių tarpo kilo taip praklinus žmogus,
Kurio labai sumaniais ir gabių rankų meno prakliniais darbais—
Puošiasi viso pasaulio tautos, ypač Amerika savo piningis!!!
Padangės Aras—Kun. S. J. Vembrė
Rugpjūčio 1 d., 1945 m,
Athol, Mass.

"BROLAU — KOKI TŲ VAIKO PLAUCIAI!"

ISDIDUS IR SUJAUDINTAS? Žinoma. Dar tik
išlėpęs iš transporto iš Europos seržantas šaukia
namus ir išgirsta pirmą kartą stiprų balsą mažo
sunelio, kurį dar niekad nematė.
Telefonuoti namon. . . tai instinktyviskas veik
smas su didžiuliu tukstančių kovų kaspinuotų
veteranų sugryžtančių kasdien.
Šie vyrai keliaus per Naują Angliją per daug
sekančių mėnesių. Jus galite pagelbėti jiems
susiskalbėti su savo namais greitai, šaukiant tikrai
kada reikalinga ir kuo trumpiausia galima.
NEW ENGLAND TELEPHONE AND TELEGRAPH COMPANY

riaus išlaikymas mums kiekvie
nam kainuoja tik po 10c metams.
Prižiūrėjimas, kad OPA pat
varkymai būtų pildomi, kainuo
ja po 16c metams. Spaudoje daž
nai skaitome apie sugaviną į
vairių mėsos ir gasolino kuponų
padirbėjų. Betgi, vyriausias šio
skyriaus darbas niekad neapra
šomas spaudoje. Tai nuolatinė
ir sistematinga priežiūra, kad
visi OPA patvarkymai, visose
krautuvėse būtų pildomi ir nus
tatytos produktų kainos nekei
čiamos. Tai amžinas kasdieni
nis darbas. Be to, reikia prižiū
rėti ir gasolino stotis, kad jos
neparduotų daugiau gasolino ne
gu nustatyta.
Nuolatinis įvairių informacijų
paruošimas apie racijonavimo
pakeitimus ir paskirstymą kai
nuoja po 2c metams. Šiam sky
riui išlaikyti kainuotų daug
daugiau, jei nepagelbėtų spau
da, radijas, filmos, mokyklos,
klubai, unijos ir kitos įstaigos,
kurios turi priemonės visuome
nė informuoti.
Iš tų \$1.33c, administracijai,
raštinėms, darbiui, popierai ir ki
tiems reikalams eina 13 centų
nuo kiekvieno gyventojų.
Didžiausias išlaidos — 48c
kiekvienam gyventojui metams
skyrių išlaikymui. Tų skyrių
pareiga yra pasirupinti, kad vi
si OPA patvarkymai būtų vyk
domi visur. Šiems skyriams iš
laikyti kainuotų ger kas daug
giau. Bet, dėka gerų piličių,
kurie savo noru gelbsti kraštui
karo laiku, išlaidos žymiai su
mažintos. Tokių savanorių dar
bininkų turi keturis kartus dau
giau negu apmokamų tarnauto
jų.
Paskutiniu laiku OPA susilau
kė nemažai kritikos. Dalis kri
tikos išėjo iš specialių įstaigų,
kurios nepatinka kainų varžy
mai ir kainų kontrolė. Kita kri
tika kilo iš šeiminkinių, kurios,
karui Europoje pasibaigus, tikė
josi gauti daugiau mėsos ir į
vairių konservuotų produktų, be
tų produktų kiekiis, ne tik ne
padaugėjo, bet dar sumažėjo.
Prez. Truman, prašydamas
praplėsti OPA darbą, pareiškė:
"OPA, kaip dauguma mūsų, pa
darė klaidų, bet kada mes pažiū
rim į atliktą darbą ir jo vaisius,
man atrodė, kad mūsų kainų
kontrolės ir stabilizavimo pro
gramos šio karo laiku atliko ne
paprastą darbą".

PRASOMA ISKARPU
New York (LAIC) — ALT In
formacijų Centras prašo koloni
jų veikėjų siusti Lietuvos reika
lais užtikty straipsnių iškarpas.
Svarbu pažymėti laikraščio ar
žurnalo vardą ir datą.

OFICIALIS SUSIVIENIJIMO LI
TUVIŲ AMERIKOJ DAKTARAS
Kasimir S. Michalski, M.D.
15 VERNON STREET
Worcester, Mass.
OFISO VALANDOS:
2 iki 4 ir 7 iki 8 val. vak.
Išimant Sekm. ir Šventes
TEL. 5-8562

PRANESIMAS
CHARLES L. CURTIN
D.D.S.
CHIRURGAS, DENTISTAS
praneša atidarymą moderniško
ofiso del praktikavimo dentisterijos
ir burnos chirurgijos —
Registruota Norsė
14 VERNON GATVĖS
Worcester, Mass.
Valandos:
9-12 val. ryto 1-5 val. po pietų
Vakarais Pagal Susitarimą

LAINER'S CLEANSERS

- GERAS DARBAS
  - GREITAS PATARNAVIMAS
  - ŽEMOS KAINOS
- Dial 5-5281
73 Green St.

VICTOR PRATT
Lietuvis Generalis
KONTRAKTORIUS
Atliekam Visokius darbus
Dažytojas - Peinteris
IS VIDAUJ IR LAUKO
Tel. 5-5715 ir 4-0661
27 Grand St., Worcester, Mass.
Lic. No. 8035

Sanitary
Shirt Laundry
SANITARISKA MARSKINIŲ
SKALBYKLIA
VALYTOJAI IR DAŽYTOJAI
Plnas Skalbtyklos Patarnavimas.
Skalbam, proslam ir sutaisome
marškinius; uniforamas; aptinius
ir viršutinius drabužius; tapeti ma
šonius daktus.
MARLJONA PASKAUSKIENE IR
MARLJONA MAIORANO, vedėjos
Darbas Gvarantuotas
Atneškite ir Atsiimkite
15 KELLEY SQUARE
WORCESTER, MASSACHUSETTS

Wilben Bottling Co
P. YESELIUNAS
Sodės Idirbyties Savininkas
19 Taylor St., Worcester
Tel. 4-5222
Ypatingai išdirbame GINGER
ALE ir 15 kitokių sodės rusių

Pristatomė į Namus
Vietiniai ir Importuoti Gėrymal
Edward Yanover's
PACKAGE STORE
Užilako Visokius Alkoholinius
Gėrymalus, Lietuvišką Valstybinę
Degtinę, Vyną ir Alų
278 MILLBURY GATVĖS
Tel. 2-3351

PERGALES PIKNIKAS

Rengiamas Lietuviškos Spaudos Palaikymui, Įvyksta Šį Sekadienį Prieš Labor Day
RUGSĖJO (SEPT.) 2 DIENĄ, Š.M.
 Tuojau Po Pietų
JURGIO BABRAUSKO PAVILIJONE
 Prie Manville St., Leicester, Mass.

Inž. P. Žiuris atvyksta Worcesterin šeštadienį, iš Clevelando pasakoti prakalbą, Amerikos Lietuvių suvažiavime. Kitas svečias, Amerikos Lietuvio bendrabarbis, J. Velicka atvyksta iš Newarko, N. J. pas p. Bakanuskus ir dalyvaus Amerikos Lietuvio piknike, Juozas Petrika iš Brooklyn, New Yorko, pasižadėjo dalyvauti Amerikos Lietuvio piknike. Amerikos Lietuvio bendrabarbis — poetas, P. Aukštikalnis iš Gardner, Mass. šitaip rašo: "Pasimatysime ant pikniko. Gardneriečiai niekad neapleidžia jūsų parengimų — P.A." Iš Amsterdam, N. Y. Amerikos Lietuvio rėmėjas S. Latvis rašo: "Dabar geso yra, tai ir aš atvažiuosiu, į Naujos Anglijos Lietuvių suvažiavimą", ir t.t.

Daug svečių suvažiuos iš visų Naujosios Anglijos Lietuvių kolonijų į šį Amerikos Lietuvio parengimą, kad linksmai laiką praleidus ir pasidalinus mintimis šiuo svarbiu Lietuvos Nepriklausomybės momentu.

Programas susidės iš muzikos, dainų, kalbų ir laimėjimų. Yra užkviesta Lietuvių Biznierių ir Profesionalių Sąjunga. Kalbės kaip lietuviai taip svetimtaliai kalbėtojai — politikieriai. Programo vedėju ir kalbėtojum bus Ambraziejus Blažys. (Del platesnių informacijų skaityk ant 5-to pusl. skelbimą).

Zenonas Balčiūnas Sutiko Lietuvį Belaisvį

Zenonas Balčiūnas, Teodoros Balčiūniūnės sunus, atrasė savo draugams labai įdomų laišką. Zenonas budamas Armijoje, North Carolina valstijoje pavasarį buvo pakviestas kalbėtis su "vokiečių" belaisviu. Amerikos armijos karininkai jokiū būdu negalėjo susikalbėti su vienu karo nelaisviu (POW). Tada prašė Zenono kuro tuojaus nušviatė belaisvio

veida, kada prakalbėjo lietuviškai. Tas nelaisvis buvo Vytautas Gilevičius, iš Kauno apskrities.

Vokiečiai užėmė Lietuvą, išvežė 23 metų V. Gilevičių su daug kitų lietuvių. Jisai buvo priverstas kariauti vokiečių pusėje Italijoje. Amerikiečiai paėmė vokiečius nelaisvėn ir sykiu su jais Gilevičiuką. Šis jaunuolis pasakojo Zenonui, kad vokiečiai iš Lietuvos išgabeno 600,000 lietuvių. Ypač pasakė, kad vokiečiai barbariškai elgėsi su žydais ir juos beveik visus

išžudė. Kurio žmonės priešinosi vokiečiam nors mažiausiam dalyke, tai tuos nužudė. Gilevičiukas pasakė, kad Lietuva labai suspausta, nes lietuviai nekenčia rusų, kurie blogesni kaip vokiečiai. Abudu kalbėjosi per 40 minučių.

Zenonas Balčiūnas atrasė, kad jisai niekad neužmirš tą įdomų pasikalbėjimą su lietuviu priverstu kariauti vokiečių pusėje, bet prie pirmos progos pasidavęs amerikiečiam kareiviam. Zenonas dabar neseniai buvo pakirtas naujam darbui Texas valstijoje. Jo brolis Teodoras Balčiūnas dar yra Vokietijoje.

WORCESTERIO MARGUMYNAI

Dr. Edmundas Kudarauskas, N. Kudarauskų sunus, pradėjo praktikuoti savo profesiją kaip gydytojas pagelbininkas, Worcester State Hospital. Worcesterio lietuvių profesionalų skaičius laipsniškai, po truputį auga.

Worcesterio stoty kasdien atvyksta skaitlingi burliai visų tautybių kariautojų, kurių kaspinėliai ant krutinės rodo jų dalyvavimą mušuose Europoje. Jų veiduose matyti nepaprastas džiaugsmas, kad laimingai sugrįžo pas savuosius po didelių karo gaisrų ir kad karas užbaigtas. Vieni iš stoties lipa į autobusus nuvykti į Camp Devens, kur bus paliuosoti formaliskai, gi kiti išlipa iš tų autobusų, jau atlikę savo karinę užduotį ir skubinasi į stotį vykti namon, sykiu atsisveikindami su savo draugais.

Sekant prezidento Truman įsakymą del 40 valandų savaitės vyriausybės agenturoms, Racionavimo Tarybos įstaiga, 30 Mechanics gatvės bus uždaryta šeštadieniais. Worcester Area Defense nuomos įstaiga, veteranų įstaiga, 58 Front gatvės, ir aštuonios vietinės "drafto" tarybos bus taipgi uždarytos šeštadieniais.

Svarbus Pranešimas Amerikos Lietuvio Pikniko Reikale

Piknikas įvyksta šį sekmadienį prieš Labor Day, Rugsėjo 2-ą. Prašome tų draugijų narių, kurie buvo išrinkti kaip darbininkai į Amerikos Lietuvio Pikniką, ateiti ir užsiregistruoti į Amer. Lietuvio raštinę, kad pasidalinus darbais. Jei gražus oras bus, tikimasi suvažiuos daug publikos iš visų Naujosios Anglijos Lietuvių kolonijų, todėl svečių priėmimui reikės apščiai patarnauti.

Kviečiame tuos darbininkus, kurie neturi savo automobilį, užėti Amerikos Lietuvio raštinėn apie 10-ą ar 11-ą val. prieš pietus ir visi automobiliais bus nuvešti — Leicesterin.

Taipgi prisiminam tiems Amerikos Lietuvio rėmėjams, kurie turi dovanų laimėjimo knygeles — nepamiršti į laiką jų galukus sugražinti, kad tinkamai juos būtų galima sutvarkyti. Raštinė atdara iki 10 val. vakare.

Amer. Lietuvio Adm.

Worcesterio apskrities 48 Racionavimo Tarybos bus uždarytos spalio 1-ą, išskiriant 12, tarp kurių yra: Worcester, Athol, Ayer, Clinton, Fitchburg, Gardner, Leominster, Milford, Southbridge, Spencer, Uxbridge ir Webster. Per visą Naująją Angliją iš 737 racionavimo įstaigų bus palikta tik 165, sykiu bus paleista 1300 darbininkų, kas sutaps \$2,250,000. Per visas Suvienytas Valstijas iš 40,000 darbininkų pasiliks 14,000. Vardas "War Price and Rationing" Taryba su laiku pasikeis į "Price Control" Taryba.

Adomas B. Kašėta, gerai žinomas vietinis veikėjas, praleido savo atostogas pas draugus Joną ir Karalių Miglinus, Juozą Jutkevičių, Juozą Makaravičių ir Adomą Svedą, Thompsonville, Conn. Taipgi aplankė kitus gimines ir draugus tenais, paskui lankėsi Westfield, Mass. pas Imropolitą ir Zigmontą Gilevičius; ir Providence, R. I. pas kun. Joną Vaitekūną ir kitus draugus. Jisai savo atostogas užbaigė Nantasket Beach.

Dainininkas Artistas Antanas Ališauskas, iš Amsterdam, N. Y. lankėsi Worcesterin ir buvo sustojęs Amerikos Lietuvio redakcijon.

Biznierių Piknikas Likosi Atkeltas

Lietuvių Biznierių ir Profesionalių sąjungos rengiamas piknikas, ant "Labor Day", rugsėjo 3-ą, Maironio Parke — neįvyks — likosi atkeltas ant toliau.

Trečiadienį, rugpjūčio 29-ą ištiko nelaimė svarbiausį pikniko rengimo komisijos narį, Joną Bačinską, vice-pirm. Jam bevažiuojant Bostonan įvažiavo kitas automobilis į jo karą ir sužeidė.

Todel del tos priežasties ir del stokos pavaduotojų, pikniką priešėjo atkelt ant toliau. K-tas

Mėnesinis Susirinkimas

Mėnesinis šv. Liudviko Draugijos susirinkimas įvyksta rugsėjo (Sept.) 3-ą dieną, 1945 m., Lietuvių Ukėsų Klubo svetainėje 12 Vernon gatvės, kaip 7:30 vakare.

Visi nariai kviečiami dalyvauti į šį susirinkimą del aptarimo įvairių draugijos reikalų ir tuo pačiu laiku užsimokėsite savo mėnesines mokesčius. Neatsižvelgiant į Labor Day šventę, jokių permainių nebus. Todel dalyvaukite visi.

LIETUVIAI! SKAITYKIT IR PLATINKIT AMERIKOS LIETUVI

IŠ VOKIETIJOS PER AMERIKOS PRISIŪSTAS LAIŠKAS

Brangus — Teta, Dėde ir Tetėnai:—

Mes visi kartu sveikinam savo brangius giminaičius. Mes visi jusų brolio vaikai, Anelė, Juozas, Teresė, Onutė, nepažystame ir negalėjome per tiek laiko nei per baltą popierą susirašyti. Šį laišką parašėm per Amerikos Lietuvių kareivį.

Mes dabar gyvename Vokietijoje, Bavarijos sryty. Gyvename lageriuose. Kartu keli šimtai lietuvių ir dar atvės daugiau. Gyvenam tik kelios dienos. Kiek ilgai čion gyvensim, nežinom. Pažistamų ir giminių jokių neturim.

Be trijų savaitių, jau metai laiko, kaip mes esame toki nelaimingi vargšai. Netekom savo brangios tėvynės, ir mylimo tėvelio. Iš namų išbėgom, kuomet buvo tik vienas kilometras nuo fronto. Bet vokiečiai toliau neleido bėgti, nes jau ant galvų krito bombos, granatų sproginiai, šukių užimai, iš vien viena ugnis. Kur spėjo vokiečių kariuomenė išvyti, per 30 minučių reikėjo išbėgti be jokio pasiruošimo panašiai kaip stovim. Mes esame toki vargšai, kad neturim kuomi apsirengti. Frontui artėjant ką turėjom, tai užkasėme į žemę. Bėgdami nesuspėjome nieko pasiimti. Mums bėgant, mus lydėjo granatos šukės ir ugnis.

Tiek iškentėjom ir matėm kad žmogaus protas į galvą negali sumti. Tuo pačiu momentu išbėgus iš namų apie kilometrą tolio, buvo mirtingas pavojus — bombos, granatos, kulkosvaizdžiai, iš orlaivių šaudymai. Tada išskyrė musų seną tėvelį. Papuolėm į tą prakeiktą Vokietiją, daug visur išvežiojo. Buvom paimti į darbus, valgyt mažai davė per penkias savaites. Dirbom dideliame Breslavo Mieste, subombarduotose (fabrikuose) dirbtuvėse, kurios buvo daugzomos mums dirbant. Kiek baimės ir selvartų.

Artinosi frontas, vėl mus išvežė į Gerlico apskritį. Ten gyvenom tris savaites ir vėl frontas kaip tik spėjom išbėgti, jau granatos krito ant galvų. Atvežė mus į Turingijos sryty Aleustat, apskritį. Čia gyvenom šešias savaites, dirbom girioj Alenstate barakuose. Bedirbant (Alenstate) — kas dieną buvo girdėti artėjant Amerikiečius, rankas suėmė prašėme Dievo kad patektum po Amerikonais.

Vokiečiams užteko mus terioti ir su kanciom kapoti ir bada kentėti. Tas šešias savaites gyvenom gyvulinuose vagonuose. Kuomet Amerikonai prisiartinom, paleido netoli mus granatų. Kitos tris krito netoli mūsų. Mes išlipom greit iš vagonų. Suvėjom po gelžkelio tiltu, ten išgyvenom keturias paras. Frontas tą syk apstojom. Per tą laiką nieko neturėjom valgyt.

Dėka Amerikiečių, per bombardavimą tapo užmūstas arklis, tai turėjom ką valgit. Vokiečiai radė mus po tiltu, be jokio pasigailejimo vijo mus. Mes verkdami prašėm, kad tik

mus paliktų po tiltu, pasigailejimo Dievo. Pabėgom į girią, girdėjome vaikų. Sugrupavom vagonus, vežė apie 80 per 8-nias dienas. Lietuvo pilnos padangės. Mūsų rėjų į mus kiekvieną prasydavom valgyt, duodavo, kiti išvydavo, ką. Tuomet buvo bomba, nei mirėm. Dievo kad greitai mirtų, kad nepaliktu mūs ir be kojų. Bevalkanti merikonai apsupo mus. Kartu ir mus — likom gyvi.

Amerikonai rado mus tai viena diena dienų mūsų gyvenimo kareiviams mums valgyt buvo mums didelė malonė kad nėra su mumis mirtis. Kiek iškentėjom, badavom, šaltis, Koki mes nelaimingi jūnai! Mamos sveikilpa, be lazdos nepaėjome galvos dar neatstatyti.

Brangus giminaičiai, galima laisvai susirašyti šysime daugiau. Pa laiko turim juodu vėli j Ameriją. Dieve palaimink, bado ryškūs žmogų.

Grįžti į Lietuvą negalim Lietuvis — prie džiauli nuliudė šėma — brangus Amerikiečiai.

Šis laiškas prisiartinio lietuvių šėma, siems žinoma lietuvių tam tikrų priežastiu nei rašėjų, nei gavėjų nami.

RADIO ŽINIAI
 Lietuvių Radio Komitetas sekmadienį, rugsėjo 2-ą, 9:30 iki 10:30 val. stotj WORL, 95-101 st. sekantis:

1 — Muzika, 2 — Janice Anksutaitė Worcesterio, ir jos Marijona Meskietistės Nancy Namajūnaitės Roxbury ir Valentinai 4 — Pasaka apie Maironį
 Po programų pranešyt laiškelį ar atvirutę WORL, Lithuanian 216 Tremont St. Boston pranešdami savo įspūdį

PIKNIKAS
 Worcesterio Lietuvių ringa draugija rengia ant Labor Day, rugsėjo 3-ą Maironio Parke. Visi Lietuviai kviečiami lankyti.

S.L.A. 57-tos kuopos įvyks sekmadienį, rugsėjo 2-ą dieną, Maironio Parke gimo Komisija kviečia riu ir lietuvius atstauti

CITY LUNĖ
 LIETUVIŠKA VALGAI
 JUOZAS KAIBIS
 42 Millbury St., Worcester, Mass.

SRUBOS: — Kopustų, Burokų, Žirnių, Vėštos ir Jautienos
 TUNIAI: — Jautienos, Mesos: — Jautienos, Arviškos, Vištienos, Kibiso ir kiti valgiai
 ATDARA 6-šias dienas nuo 5-tos val. iš rytų vakarų

Svari uželga, šviežia dagus patarnavimas, tinkamos. Jol nori nepamiršk CITY LUNĖ

Ateikite ir Pamatykite Rialto Barbar Kur visados trys dirba ir nereikia Taipgi parduodam nuo pleiskant

M. MACHON Lietuvis Savininkas 40 Millbury St. Worcester, Mass.

LET'S NOT ARGUE! ... by TAD

NESIGINČYKIME! Del tų per daug retų poilsio valandų, Jūs nerosite linksmesnio palydovo kaip šios puikaus skonio pripildytos alaus bonkos. Del geriausio gėrymo, del praleidimo kuo linksmiausios dienos, įeikite ir užsisakykite...

Tadcaster ALE and BEER
 You'll be glad you ordered "TAD"

© 1945 BROCKERT BREWING CO., WORCESTER, MASS.

DEL GERESNIŲ AKINIŲ, ATEIKITE Į
THE EYEGLASS SHOP
 10 MILLBURY G-V2 (Prie Kelley Aikš.)
 RECEPTAI IŠPILDOMI
 20 METŲ PATYRIMO PATENKIMU
 VAL J. WADOWSKI — OPTIKIERIAI — JOS. E. WADOWSKI
 TEL. DIAL 10 (P. V. 775) 101
 AKSINIAI SUVAŽINAMI